

Kymenlaakson vaihemaakuntakaava: Maaseutu ja luonto

Selvitys Kymenlaakson vaihemaakuntakaavaehdotuksen maankäyttöratkaisujen vaikutuksista Natura 2000 -verkoston luontoarvoihin

Kymenlaakson Liitto 2008

Sisällysluettelo

NATURA 2000 -KOhteet KYMENLAAKSON MAASEUTU- JA LUONTO - MAAKUNTAKAAVASSA	4
YLEISTÄ.....	7
YHTEENVETO ARVIOIDUISTA VAIKUTUKSISTA NATURA 2000 -KOhteIDEN LUONTOARVOIHIN	7
KOHDEKOHTAINEN ARVIOINTI.....	10
<i>Teutjärven ja Suvijärven lintuvedet .....</i>	<i>11</i>
<i>Kymijoki.....</i>	<i>12</i>
<i>Haapajärvi - Säärystenjärvi.....</i>	<i>14</i>
<i>Muhjärvi.....</i>	<i>15</i>
<i>Rapakivenjärvi.....</i>	<i>17</i>
<i>Enäsuu.....</i>	<i>18</i>
<i>Alajalansuo - Hanjassuo-Haukkasuo-Pilkkakorvenmäki.....</i>	<i>19</i>
<i>Karhunsuo - Hietakankaanniemi.....</i>	<i>21</i>
<i>Metsäkoulun säästömetsä .....</i>	<i>22</i>
<i>Junkkarinvuori .....</i>	<i>23</i>
<i>Liikkala .....</i>	<i>24</i>
<i>Rainionmäki ja Sammalsuon pelto.....</i>	<i>25</i>
<i>Palanneenmäki.....</i>	<i>26</i>
<i>Hiidensaari.....</i>	<i>27</i>
<i>Kaalijoen, Pyydysmäen, Kontojan ja Saviojan taponlehtilehdot .....</i>	<i>29</i>
<i>Arrajoki .....</i>	<i>30</i>
<i>Kärmesniemenkallio.....</i>	<i>31</i>
<i>Kelloniemi .....</i>	<i>32</i>
<i>Kukkomäen metsä.....</i>	<i>33</i>
<i>Marjovuori .....</i>	<i>34</i>
<i>Kullaan lähteet .....</i>	<i>35</i>
<i>Sjögrenin mäki .....</i>	<i>36</i>
<i>Vuurtinsuo-Korpijärvenoja .....</i>	<i>37</i>
<i>Pyhäjärvi.....</i>	<i>38</i>
<i>Niskajärvi .....</i>	<i>40</i>
<i>Mutiansaari .....</i>	<i>41</i>
<i>Seppälänkoski.....</i>	<i>42</i>
<i>Itäisen Suomenlahden saaristo ja vedet .....</i>	<i>43</i>
<i>Vuorisaari.....</i>	<i>45</i>
<i>Tyllinjärvi.....</i>	<i>46</i>
<i>Tuorusjärvi.....</i>	<i>47</i>
<i>Suurisuo.....</i>	<i>48</i>

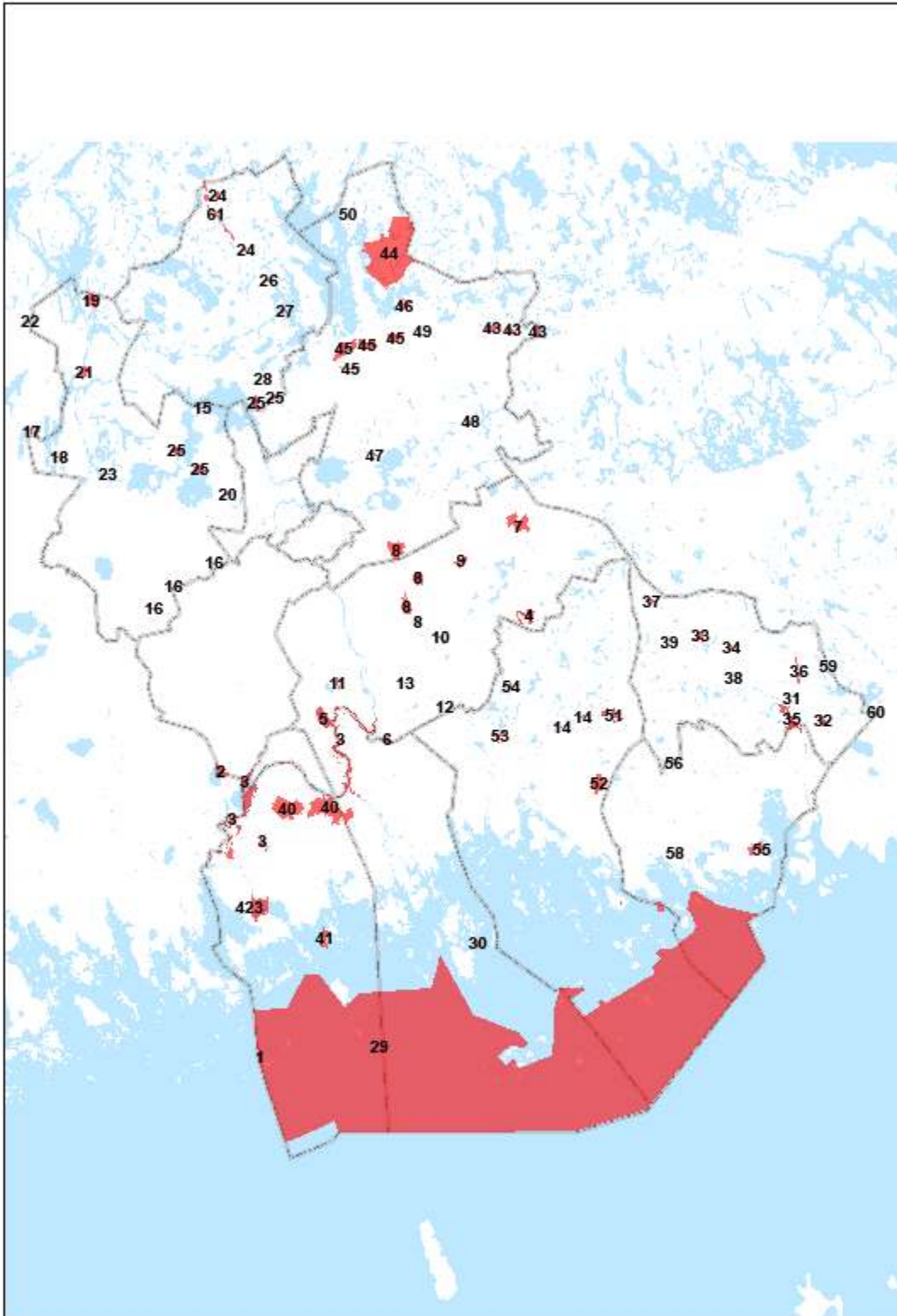
<i>Tingankoskenmäki</i>	49
<i>Leukanniemi Tyllinjärvi</i>	50
<i>Vuorisenvuori</i>	51
<i>Mustalammen metsä</i>	52
<i>Riitahuusinpelto</i>	53
<i>Virojoki</i>	54
<i>Valkmusa</i>	55
<i>Koukkusaari</i>	56
<i>Santaniemenselkä-Tyyslahti</i>	57
<i>Järvitaipale</i>	59
<i>Repovesi</i>	60
<i>Selänpään-, Anttilan- ja Hevosojankangas</i>	62
<i>Hirvenpäänsuo</i>	64
<i>Somuranmäki</i>	66
<i>Vuohiniemen metsä</i>	67
<i>Hevosoja-Kääpälän letto</i>	68
<i>Matinlampi</i>	69
<i>Onkamaanjärvi-Haudansyvä</i>	70
<i>Rajasuo</i>	71
<i>Sikovuori</i>	72
<i>Korkiavuori</i>	73
<i>Kirkon-Vilkkiläntura</i>	74
<i>Saunasuon metsä</i>	76
<i>Vilkkilä</i>	77
<i>Hinkkajärvi</i>	79
<i>Kaaliaiskorvenvuori</i>	80
<i>Salajärvi-Ryönänlahti</i>	81
<i>Kuijärvi-Sonnenan</i>	82
YHTEYSTARVEMERKINTÖJEN VAIKUTUKSET NATURA 2000 -KOHTEISIIN	83
<i>Vesiliikenteen yhteystarvemerkinä</i>	83
<i>Raideliikenteen yhteystarvemerkinä</i>	83
<i>Kansainvälisen öljyjohdon yhteystarvemerkinä</i>	83
OHJEELLISEN PÄÄRADAN VAIKUTUKSET NATURA 2000 -KOHTEISIIN	83
MAAKUNTAKAAVALUONNOKSEN JA -EHDOTUKSEN VÄLILLÄ TEHDYT MUUTOKSET	84

Natura 2000 -kohteet Kymenlaakson maaseutu- ja luonto -maakuntakaavassa

No*	Kohteen nimi	Kunta	Pinta-ala (ha)	SPA koodi	SCI koodi	Toteutuskeino
2	Teutjärven ja Suvijärven lintuvedet	(Ruotsinpyhtää) Elimäki	147 (Kymenlaak sossa) (kokonaispi nta-ala: 568)	FI0100082		luonnonsuojelulaki ja vesilaki
3	Kymijoki	Anjalankoski, Elimäki, Kotka	2433		FI0401001	luonnonsuojelulaki, Koskiensuojelulaki vesilaki
4	Haapajärvi - Säärystenjärvi	Anjalankoski	219	FI0401002		vesilaki
5	Muhjärvi	Anjalankoski	302	FI0401003		luonnonsuojelulaki, vesilaki
6	Rapakivenjärvi	Anjalankoski, Kotka	52	FI0401004		luonnonsuojelulaki
7	Enäsuo	Anjalankoski	395		FI0401005	luonnonsuojelulaki
8	Alajalansuo - Hanjassuo-Haukkasuo-Piikkakorvenmäki	Anjalankoski, Valkeala	726		FI0401006	luonnonsuojelulaki
9	Karhunsuo - Hietakankaanniemi	Anjalankoski	94		FI0401008	luonnonsuojelulaki
10	Metsäkoulun säästömettä	Anjalankoski	22		FI0401009	luonnonsuojelulaki
11	Junkkarinvuori	Anjalankoski	35		FI0401010	maa-aineslaki
12	Liikkala	Anjalankoski	3		FI0401011	luonnonsuojelulaki
13	Rainionmäki ja Sammalsuon pelto	Anjalankoski	7		FI0401012	luonnonsuojelulaki
14	Palanneenmäki	Hamina	38		FI0403003	luonnonsuojelulaki
15	Hiidensaari	litti	44	FI0404001	FI0404001	luonnonsuojelulaki
16	Kaaliojen, Pyydysmäen, Kontojan ja Saviojan taponlehtilehdot	litti	40		FI0404002	luonnonsuojelulaki
17	Arrajoki	litti	12	FI0404004	FI0404004	luonnonsuojelulaki
18	Kärmesniemenkallio	litti	14		FI0404006	luonnonsuojelulaki
19	Kelloniemi	litti, Heinola	198		FI0404007	luonnonsuojelulaki (vesilaki)
20	Kukkomäen metsä	litti	15		FI0404008	luonnonsuojelulaki
21	Marjovuori	litti	115	FI0404009	FI0404009	luonnonsuojelulaki, maa-aineslaki
22	Kullaan lähteet	litti, Heinola	3		FI0404011	luonnonsuojelulaki
23	Sjögrenin mäki	litti	2		FI0404012	sopimus
24	Vuurtinsuo -	Jaala	89		FI0406001	luonnonsuojelulaki
25	Pyhäjärvi	litti, Jaala, Valkeala	408	FI0406003		vesilaki
26	Niskajärvi	Jaala	26	FI0406004	FI0406004	luonnonsuojelulaki
27	Mutiansaari	Jaala	31		FI0406008	luonnonsuojelulaki
28	Seppälänkoski	Jaala	1		FI0406009	vesilaki ja ympäristönsuojelulaki
29	Itäisen Suomenlahden saaristo ja vedet	Kotka, Pyhtää, Vehkalahti	95181	FI0408001	FI0408001	luonnonsuojelulaki, vesilaki
30	Vuorisaari	Kotka	27		FI0408009	rakennuslaki ja maa-aineslaki
31	Tyllinjärvi	Miehikkälä, Virolahti	293	FI0414002		luonnonsuojelulaki, vesilaki
32	Tuorusjärvi	Miehikkälä, Virolahti	74	FI0414004		vesilaki
33	Suurisuo	Miehikkälä, Virolahti	103		FI0414005	luonnonsuojelulaki
34	Tingankoskenmäki	Miehikkälä	31		FI0414006	luonnonsuojelulaki
35	Leukaniemi - Tyllinjärvi	Miehikkälä, Virolahti	304		FI0414008	luonnonsuojelulaki, vesilaki
36	Vuorisenvuori	Miehikkälä	70		FI0414009	maa-aineslaki
37	Mustalammen metsä	Miehikkälä	39		FI0414010	luonnonsuojelulaki
38	Riitahuusinpelto	Miehikkälä	3		FI0414012	luonnonsuojelulaki
39	Virojoki	Miehikkälä	1		FI0414013	vesilaki ja

						ympäristönsuojelulaki
40	Valkmusa	Pyhtää, Kotka	1710		FI0416001	luonnonsuojelulaki
41	Koukkusaari	Pyhtää, Kotka	180		FI0416003	maa-aineslaki
42	Santaniemenselkä Tyyslahti	Pyhtää, Kotka	447	FI0416007		luonnonsuojelulaki, vesilaki
43	Järvi Taipale	Savitaipale, Valkeala	260		FI0420005	maa-aineslaki (vesilaki)
44	Repovesi	Valkeala, Mönthyharju	3453		FI0424001	luonnonsuojelulaki (vesilaki)
45	Selänpään-, Anttilan ja Hevosojan kangas	Valkeala	760		FI0424002	luonnonsuojelulaki, maa-aineslaki
46	Hirvenpäänsuo	Valkeala	137		FI0424003	luonnonsuojelulaki
47	Somuranmäki	Valkeala	14		FI0424005	luonnonsuojelulaki
48	Vuohiniemen metsä	Valkeala	9		FI0424006	luonnonsuojelulaki
49	Hevosoja-Kääpälän letto	Valkeala	2		FI0424008	luonnonsuojelulaki
50	Matinlampi	Valkeala	1		FI0424012	metsälaki
51	Onkamaanjärvi	Vehkalahti	156	FI0425002		vesilaki
52	Rajasuo	Vehkalahti	278		FI0425003	luonnonsuojelulaki
53	Sikovuori	Vehkalahti	72		FI0425007	maa-aineslaki (vesilaki)
54	Korkiavuori	Vehkalahti	35		FI0425009	luonnonsuojelulaki, maa-aineslaki
55	Kirkon-Vilkkiläntura	Virolahti	194	FI0426001		luonnonsuojelulaki
56	Saunasuon metstä	Virolahti	13		FI0426003	luonnonsuojelulaki
57	Vilkkilä	Virolahti	22		FI0426004	luonnonsuojelulaki
58	Hinkkajärvi	Virolahti	4		FI0426005	vesilaki ja ympäristönsuojelulaki
59	Kaaliaiskorven vuori	Ylämaa	0		FI0427002	luonnonsuojelulaki
60	Salajärvi - Ry	Miehikkälä, Ylämaa	4	FI0427004		vesilaki
61	Kuijärvi - Sonnanen	Heinola, Jaala	202		FI0500012	luonnonsuojelulaki, vesilaki

* Numerointi liittyy seuraavan sivun karttaesitykseen.

Kartta 1. Natura 2000 -kohteet Kymenlaakson maaseutu ja Luonto -maakuntakaavan alueella.

Yleistä

Maakuntakaava tulee lähtökohtaisesti laatia siten, että sen toteuttaminen ei merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden vuoksi alue tai kohde on ehdotettu Natura 2000 -verkostoon. Tällöin on otettava huomioon varsinaisen Natura 2000 -alueen ohella myös muutokset ko. alueen ympäristössä.

Maakuntakaavaa laadittaessa on LSL 65 §:n mukaisesti arvioitava, sisältyykö siihen hankkeita tai suunnitelmia, jotka joko yksittäisten tai yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa todennäköisesti merkittävästi heikentävät niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi maakuntakaavan vaikutusalueella sijaitsevat alueet on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.

Mikäli tällaisia hankkeita tai suunnitelmia todetaan olevan, on maakuntakaavan laadinnassa noudatettava LSL 65 §:n ja 66 §:n mukaista menettelyä.

Yhteenvedo arvioiduista vaikutuksista Natura 2000 -kohteiden luontoarvoihin

Maakuntakaavassa on huomioon otettu Natura 2000-alueiden luonnonarvot niin, että Natura-alueille osoitetut aluevaraukset ja merkinnät edistävät niiden säilymistä ja suojelun toteuttamista.

Tässä selvityksessä todetaan Natura 2000 -kohdekohtaisesti, että maakuntakaavan toteuttamiselle on jo löydetty tai voidaan löytää sellaiset toteuttamiskeinot, jotka turvaavat Natura 2000 -alueiden luonnonarvot.

Kaikkien alueiden osalta on voitu tehdä se johtopäätös, että maakuntakaava ei todennäköisesti merkittävästi heikennä luonnonsuojelulain 10 luvun tarkoittamalla tavalla niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alueet on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon.

Suuri osa Natura 2000 -kohteista sijaitsevat maakuntakaavan valkoisella alueella.

Kohdekohtaisissa arvioinneissa todetaan, että ulkoilun ohjauksen avulla on mahdollista estää tai merkittävästi lieventää virkistykseen tai matkailuun liittyviä paineita Natura 2000 -kohteille.

Natura 2000 -kohteen läheisyyteen osoitetaan vain Vuohijärven alueella taajamatoimintojen alue. Taajamien ja kylä-alueiden vaikutukset kaava-alueen Natura 2000 kohteisiin ovat vähäiset.

Puolustusvoimien toiminta vaikuttaa paikoin Natura 2000 -kohteisiin. Puolustusvoimien toiminnassa huomioidaan Natura 2000 -kohteiden luonnonarvoja. Suojelualueet merkitään sekä harjoituskarttaan että erityiseen ympäristönsuojelukarttaan. Harjoitusalueita valittaessa käytetään hyväksi ympäristöviranomaisten tietoja luonnonsuojelu- ja tärkeistä pohjavesialueista. Puolustusvoimien toiminta kaava-alueen Natura 2000 -kohteilla on jatkunut pitkään, joten kyse ei ole maankäytön muutoksista.

Yhteystarvemeraintöjen sijaintiin ja toteuttamiseen liittyy niin huomattavaa epävarmuutta, ettei ohjeellisen tai vaihtoehtoisen linjauksen osoittaminen ole mahdollista. Yhteystarvemeraintä ei ole luonteeltaan sellainen, että sen vaikutuksia tulisi selvittää LSL 65 §:n mukaisesti. Yhteyden mahdollinen rakentaminen tulevaisuudessa edellyttää ympäristövaikutusten arviointia yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä.

Maakuntakaavassa esitetään ohjeellinen ratalinjaus, joka kulkee Kymijoen Natura 2000 -kohteen läpi. Hankkeen toteutumisen vaikutuksia Natura 2000 -kohteeseen on tutkittu mm. Ahvenkosken osayleiskaavan yhteydessä. Ratalinja ylittää Kymijoen osuudella, jossa joen uoma on mahdollisimman kapea. Siltaratkaisu yms. ratkaisut on mahdollista toteuttaa niin, että vaikutukset Kymijoen luonnontilaiseen jokireittiin ovat vähäiset.

Rata kulkisi myös Riitinginsuon lähellä, joka on Kymijoen Natura 2000 -kohteen osa-alue. Yleisesti voi arvioida, ettei ratalinja vaikuta merkittävästi suoluontoon. Linjaus on sijoitettu suojelualueen ulkopuolelle, sen eteläpuolelle. Näin olen suoluonnon kannalta keskeinen vesitaloudellinen yhteys ja viheryhteys Kymijoelle ei katkea. Vaikutukset Natura 2000 -kohteelle tulee arvioida yksityiskohtaisemmissa suunnitelmissa hankkeen edetessä.

Maa-ainesten ottoalueita on paikoin osoitettu Natura 2000 -kohteiden läheisyyteen. Kielteisten vaikutusten ehkäisemiseksi on tarkistettu kaavaluonnoksen ratkaisut ja kavennettu yksi maa-ainesoton rajaus.

Kaavaluonnoksessa oli osoitettu kolme vesiliikenteen väylävaihtoehtoa. Kaksi vaihtoehtoa karsittiin kaavan laatimisprosessin edetessä. Kaavaehdotuksessa on osoitettu vain läntisin väylä. Uusi laivaväylä on oikaisulinjaus ja se ohjaa Kotkan ja Haminan satamien laivaliikenteen niin, että laivat pääsevät entistä nopeammin itään. Kaikki kaavaluonnoksessa osoitetut vaihtoehdot kulkivat Natura 2000 -vesialueen läpi. Karsitut linjat sijoittuvat kansallispuiston saarten läheisyyteen. Maakuntakaavaehdotuksessa osoitettu läntinen linjaus kulkee kaukana saarista. Kaavaratkaisulla on pyritty välttämään tai minimoimaan kielteisiä vaikutuksia Itäisen Suomenlahden saaristoluonnolle. Asiaan liittyen on annettu kaavamääräys.

<i>No</i> *	<i>Kohteen nimi</i>	<i>Kohdekohtaisen arvioinnin tarkastelualueet</i> (tärkeimmät)
2	Teutjärven ja Suvijärven lintuvedet	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
3	Kymijoki	vesiliikenteen yhteystarve, ohjeellinen pääratalinjaus, virkistys – ja matkailun merkinnät, reitit, Kylä- alueet
4	Haapajärvi - Säärystenjärvi	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
5	Muhjärvi	lentokenttä, matkailukohde ja ulkoilu
6	Rapakivenjärvi	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
7	Enäsuu	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
8	Alajalansuo - Hanjassuo- Haukkasuo-Pilkkakorvenmäki	maa-ainesten otto-alue (turve), kaasuputki
9	Karhunsuo - Hietakankaanniemi	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
10	Metsäkoulun säästömetsä	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
11	Junkkarinvuori	virkistysalue
12	Liikkala	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
13	Rainionmäki ja Sammalsuon pelto	maa-ainesten ottoalue
14	Palanneenmäki	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
15	Hiidensaari	ulkoilu ja virkistys /reitit
16	Kaalijoen, Pyydysmäen, Kontojan ja Saviojan taponlehtilehdot	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
17	Arrajoki	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
18	Kärmesniemenkallio	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
19	Kelloniemi	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
20	Kukkomäen metsä	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
21	Marjovuori	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
22	Kullaan lähteet	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
23	Sjögrenin mäki	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
24	Vuurtinsuo -	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
25	Pyhäjärvi	melontareitti
26	Niskajärvi	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
27	Mutiansaari	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
28	Seppälänkoski	melontareitti

29	Itäisen Suomenlahden saaristo ja vedet	vesiliikenneväylät, virkistysmerkinnät
30	Vuorisaari	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia (luonnonsatama)
31	Tyllinjärvi	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
32	Tuorusjärvi	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
33	Suurisuo	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
34	Tingankoskenmäki	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
35	Leukaniemi - Tyllinjärvi	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
36	Vuorisenvuori	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
37	Mustalammen metsä	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
38	Riitahuusinpelto	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
39	Virojoki	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
40	Valkmusa	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
41	Koukkusaari	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
42	Santaniemenselkä Tyyslahti	matkailu, virkistys, melontareitti
43	Järvi Taipale	maa-ainesten otto (turve)
44	Repovesi	puolustusvoimat, matkailu ja virkistys, reitit
45	Selänpään-, Anttilan ja Hevosojan kangas	puolustusvoimat, reitit, taajamatoimintojen alue
46	Hirvenpäänsuo	puolustusvoimat, reitit
47	Somuranmäki	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
48	Vuohiniemen metsä	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
49	Hevosoja-Kääpälän letto	puolustusvoimat
50	Matinlampi	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
51	Onkamaanjärvi	puolustusvoimat, kylä-alue
52	Rajasuo	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
53	Sikovuori	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
54	Korkiavuori	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
55	Kirkon-Vilkkiläntura	matkailu, reitit, kylä-alue
56	Saunasuon metstä	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
57	Vilkkilä	melontareitti, kylä-alue, ulkoilu
58	Hinkkajärvi	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
59	Kaaliaiskorven vuori	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
60	Salajärvi - Ryönänlahti	ei merkittävän kielteisiä vaikutuksia
61	Kuijärvi - Sonnanen	virkistysalueet, reitit

Kohdekohtainen arviointi

Teutjärven ja Suvijärven lintuvedet ¹

Yleistä:

Kansainvälisesti arvokas lintuvesialue. Kymenlaakson alueella sijaitsee vain kohteen pohjoinen osa, eli Teutjärvi. Kaakkois-Suomen ympäristökeskus on laatinut alueelle hoito- ja käyttösuunnitelman. (Teutjärven hoidon- ja käytön periaatteet, Kimmo Inki, 2003, Kaakkois-Suomen ympäristökeskus).

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Ei merkittäviä muutoksia (Seutukaava: SL)

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue
Rakennettu arvokas kulttuuriympäristö (kartanoympäristö)
Pohjavesialue

Arvioidut vaikutukset:

Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin	Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin	Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia	Keinojen toteutuminen
Kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue (ominaismerkintä): Avoin kulttuurimaisema on monille lintulajeille tärkeä elinympäristö ja ruokailualue (alueella on FINIBA-kohteita).	-	-	-
Pohjavesialue: edistää vesien suojelua			
	Arvokas rakennettu kulttuuriympäristö: Ulkoilun- ja virkistyskäytön aiheuttamat häiriöt (paineet ovat pienet)	Kävijävirtojen ohjaus	Hoito- ja käyttösuunnitelman toteuttaminen (Teutjärven hoidon- ja käytön periaatteet) Toteutettu: luontopolku ja lintutorni

Vaikutuksen arviointi:

Kaavaratkaisu ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Natura 2000 -alueella suojeltavia luontotyyppisiä tai lajeja. Natura 2000 -kohteen alueelle tai sen lähiympäristöön ei osoiteta sellaisia kaavamerkintöjä jotka voisivat vaikuttaa kielteisesti kohteen luontoarvoihin. Merkittäviä maankäytön muutoksia tai maankäytön suunnittelu- tai kehittämispaineita ei ole odotettavissa.

Kohteen välittömässä lähiympäristössä on osoitettu kulttuurihistoriallisesti arvokas kartanoympäristö. Kävijämäärät ovat alhaisia, joten ulkoilun- ja virkistyskäytön aiheuttamat häiriöt ovat pienet. Kartanon pohjoispuolella on lintutorni ja luontopolku, joka ohjaa alueen kävijävirrat Natura 2000 -alueen lähelle mutta vaarantamatta Natura 2000 -kohteen luontoarvoja. Kielteisiä vaikutuksia estetään Natura 2000 -alueelle laaditun hoito- ja käyttösuunnitelman toteutuksella.

Natura 2000 -kohde ja sen lähiympäristö on osoitettu kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeäksi alueeksi (ominaisuusmerkintä). Kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue -merkintä vaikuttaa Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin mahdollisesti myönteisesti. Maisema-alueen sisällä on laaja, metsäsaarekkeiden ja -niemien, maatalojen ja vesistöjen pirstoma viljelyaukea, joka on erityisesti syksyllä tärkeä lintujen kokoontumisympäristö (FINIBA kohde 310070: Hämeenkylä - Haavisto - Hirvikoski ²). Kulttuuriympäristön- tai maiseman vaaliminen tukee Teutjärven- ja Hämeenkylä ympäristössä linnuston suojelua laaja-alaisesti myös suojelualueverkoston ulkopuolella.

¹ Uudenmaan ympäristökeskuksen suunnitteluvastuulla

² "Suomen tärkeät lintualueet FINIBA (Bird Life Suomi ja Suomen ympäristökeskus <http://www.birdlife.fi/suojelu/paikat/finiba/finiba-johdanto.shtml>)

Kymijoki

Yleistä:

Anjalankosken Inkeröisten alapuolella Kymijoki virtaa vuolaana ja laajenee paikoin leveämmiksi suvanneiksi tai laajahkoiksi järvioltaiksi. Koskisilla osuuksilla joki kapenee ja jakautuu useiksi rinnakkaisiksi uomiksi. Jokiosuuden keski- ja alajuoksulla on monia huomattavia saaria. Karjasaaren eteläpuolella joki haarautuu kahteen suureen suuhaaraan. Huomattavia koskia on mm. Ahvion, Kultaan ja Pernoon alueilla sekä Hirvikosken ja sen yläpuolisen yli viiden kilometrin mittaisen jokiosuuden varrella. Kohteeseen liittyy myös mm. Riitinginsuo ja Järvensuo Pyhtäällä.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Lukuisia uusia MY alueita
Suojelualueita (S)

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

S, SL, V, MY, At,
Retkeilykohde
Pohjavesialue
Valkoinen alue
Kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue
Matkailutoimintojen alueet
Ylimaakunnallinen reitti
Ohjeellinen ratalinjaus
Vesiliikenteen yhteystarve

Arvioidut vaikutukset:

Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin	Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin	Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia	Keinojen toteutuminen
S, SL, V, MY merkinnät, kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue, pohjavesialue: merkinnät edistävät luonnonsuojelua ja muodostavat Kymijoen viheryhteyden			
	V -alueet, retkeilykohteet, matkailun alueet, kyläalueet, ylimaakunnalliset reitit: kävijävirrät, ulkoilun paineet	Kävijäohjaus Riittävien virkistysalueiden osoittaminen lähialueilta ja alueen aseman turvaaminen viheralueverkostossa	Kuntatason suunnitelmat (esim. Kymijoen osayleiskaava) Rakennuslupaharkinta Maakuntakaavassa esitettyjen virkistysalueiden toteuttaminen ja kehittäminen
	Kylä- ja taajamatoimintojen kasvu: lisääntyvä rakentamisen Natura-alueen läheisyyteen.	Rakentamisen ohjaus ja mitoitus, Haja-asutuksen estäminen Lähivirkistysalueiden, puistojen ja muiden viheralueiden perustaminen kuntakaavoitustasolla Riittävien puskurivyöhykkeiden jättäminen rakennettujen ja suojelualueiden väliin vesisuojelun toimenpiteet	Kuntatason suunnitelmat kaavat (esim. Kymijoen osayleiskaava) Rakennuslupaharkinta Maisematyöluvat Ympäristölainsäädäntö
	Ohjeellinen pääratalinjaus	Ratalinjauksen yksityiskohtainen suunnittelu ympäristövaikutuksia huomioiden Tekniset ratkaisut	Hankekohtainen ympäristövaikutuksen arviointi
	Kymijoen kanavointi	Kanavan rakentamatta jättäminen. Kanavalinjausten sijoittuminen jokiuoman ulkopuolelle Tekniset ratkaisut	Selvitysten teko väylän tarpeista, linjauksista ja ympäristövaikutuksista

Vaikutuksen arviointi:

Kaavaratkaisu ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Natura 2000 -alueella suojeltavia luontotyyppisiä tai lajeja.

Kymijoen Natura 2000 -kohteen ympäristöön on osoitettu lukuisia suojelualueita sekä maa- ja metsätalousvaltaisia alueita joilla on erityisiä ympäristöarvoja (MY -alueita). Kaavaratkaisuilla luodaan alueidenkäytölliset edellytykset Kymijoen viheryhteyden muodostamiselle.

Kymijoen koskiympäristön alueella on osoitettu S- tai MY- merkinnällä myös arvokkaat saaret, jotka ovat valtakunnallisten suojeluohjelmien ulkopuolella. Edellä mainituilla merkinnöillä vaalitaan luonnon monimuotoisuutta sekä suojelualueilla että suojelualueiden ulkopuolella.

Kymijoki on suosittu virkistys ja luontomatkailukohde. Virkistyskäyttö ohjataan mm virkistysalueverkoston matkailualuemerkinnän ja reitistön avulla. Kaavaratkaisut tarjoavat monin paikoin mahdollisuuksia ohjata matkailu- ulkoilu- ja virkistyskäyttöä suojelualueen ulkopuolelle. Rantautumispaikat ja virkistyskohteet on esitetty moniin paikoin. Em. kohteet on suunniteltu niin, että ne eivät aiheuta haittaa suojelukohteen luonnonarvoille. Maakuntakaavan ratkaisut ovat sopusoinnussa valmistelussa olevan Kymijoen osayleiskaavan kanssa.

Natura 2000 -kohde ja sen lähiympäristö on osoitettu kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeäksi alueeksi (ominaisuusmerkintä). Kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue - merkintä vaikuttaa Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin mahdollisesti myönteisesti. Kulttuuriympäristön- tai maiseman vaaliminen tukee mm. linnuston suojelua laaja-alaisesti myös suojelualueverkoston ulkopuolella. Maisema-alueen sisällä on laaja, metsäsaarekkeiden ja -niemien, maatilojen ja vesistöjen pirstoma viljelysalue, joka on erityisesti syksyllä tärkeä lintujen kokoontumisympäristö (FINIBA kohde 310070: Hämeenkylä - Haavisto - Hirvikoski kohteet).

Natura 2000 -kohde sijaitsee osittain maakuntakaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Pohjavesialuemerkintä vaikuttaa kohteelle myönteisesti, koska se edistää vesien suojelua. Kyläasumisen ja kylätoiminnan vaikutukset todennäköisesti eivät vaikutta merkittävästi Natura kohteen luontoarvoihin. Kylä-alueen merkittävä kasvu on epätodennäköistä ja rakentaminen ohjataan mm. kuntatason suunnitelmien avulla (esim. Kymijoen osayleiskaava). Asumisen vesienkäsitteilyn lainsäädölliset vaatimukset ovat tiukentuneet. Kiinteistön jätevesijärjestelmä täytyy saada lainsäädännön vaatimusten mukaiseksi 1.1.2014 mennessä. Tämä vähentää vesistöjen kuormitusta entisestään.

Kymijoen kanavointi vaikuttaisi mahdollisesti kielteisesti Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Vesiyhteys järvalueelta Itämerelle on kuitenkin mahdollista toteuttaa myös nykyisen Kymijoen uoman ulkopuolella. Linjauksen sijaintiin ja toteutukseen liittyy niin paljon epävarmuutta, että linjaus osoitetaan maakuntakaavassa yhteystarvemerkeinillä. Vesiliikenteen yhteystarve-merkintä vahvistuessaan velvoittaa selvitysten tekoon mm. väylän toteutuksen vaikutuksista Natura 2000 -kohteisiin.

Maakuntakaavassa esitetään ohjeellinen ratalinjaus, joka kulkee Kymijoen Natura 2000 -kohteen yli Ahvenkosken haaran ympäristöissä. Hankkeen toteutumisen vaikutuksia Natura 2000 -kohteeseen on tutkittu mm. Ahvenkosken osayleiskaavan yhteydessä. Ratalinja ylittää Kymijokea osuudella, jossa joen uoma on mahdollisimman kapea. Siltaratkaisu yms. ratkaisut on mahdollista toteuttaa niin, että vaikutukset Kymijoen luonnontilaisen jokireittiin ovat mahdollisimman vähäiset. Joki on alueella voimallituksen vesisäädellyn välittömässä vaikutuspiirissä.

Rata kulkisi myös Riitinginsuon lähellä, joka on Kymijoen Natura 2000 -kohteen osa-alue. Vaikutukset Natura kohteelle tulee arvioida yksityiskohtaisemmissa suunnitelmissa tarkemmin, koska ratalinja kulkee suoalueen lähiympäristössä. Yleisesti on kuitenkin mahdollista arvioida, ettei ratalinja vaikuta merkittävästi suoalueen luonnolle: Linjaus on sijoitettu suojelualueen ulkopuolelle ja suojelukohteen eteläpuolelle. Näin ollen, suoalueen kannalta keskeinen vesitaloudellinen yhteys ja viheryhteys Kymijoelle ei katketa.

Radan mahdollinen rakentaminen tulevaisuudessa Natura 2000 -alueen yli tai sen läheisyydessä edellyttäisi ympäristövaikutusten arviointia yksityiskohtaisen suunnittelun yhteydessä.

Haapajärvi - Säärystenjärvi

Yleistä:

Arvokas lintuvesi. Haapajärvi on matala, valuma-alueeltaan pieni järvi Vehkajoen latvoilla. Haapajärvi-Säärystenjärvi kuuluu valtakunnalliseen lintuvesiensuojeluohjelmaan. Kohde kuuluu Etelä-Suomen rannikkoalueen valtakunnallisesti arvokkaisiin lintuvesikohteisiin. Kaakkois-Suomen ympäristökeskus suunnittelee alueelle laajan hoito- ja käyttösuunnitelman.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Ei merkittäviä muutoksia (Seutukaava: SL)
Seutukaavassa esitetty ohjeellinen kaasuputki ei enää osoiteta

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Valkoinen alue

Arvioidut vaikutukset:

Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin	Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin	Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia	Keinojen toteutuminen
-	-	-	-

Vaikutuksen arviointi:

Kaavaratkaisu ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Natura 2000 -alueella suojeltavia luontotyyppisiä tai lajeja. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita.

Kohde sijaitsee maakuntakaavan kaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Muhjärvi

Yleistä:

Arvokas lintuvesi. Järvellä on kapea vesiyhteys Kymijokeen ja liittyy sen kautta välittömästi Kymijoen Natura 2000 -kohteeseen. Järven rannat ovat laakeat ja suurelta osin viljelyalueiden ympäröimät.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

MU alue säily Muhjärven ympäristössä mutta pienenee merkittävästi Hurukselan kylä-alueella

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

MU -alue
Lentokenttä
Kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue
Matkailutoimintojen alue / rakennetun ympäristön suojelukohteet

Arvioidut vaikutukset:

Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin	Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin	Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia	Keinojen toteutuminen
Kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue (ominaismerkintä): Avoin kulttuurimaisema on monille lintulajeille tärkeää elinympäristö ja ruokailualueita	-	-	-
Muhjärven ja Kymijoen välillä osoitetaan MU alue: kävijävirtojen ohjaus	-	-	-
	Lentokenttä: Lentokentän häiriöt (mm. melu, kävijät, saasteet)	Lentokentän toiminnan laajuuden pysyminen nykytasolla	Kuntatason suunnittelu, lupamenettely
	Matkailupalvelujen alue ja rakennetun ympäristön suojelukohteet: kävijöiden aiheuttamat häiriöt	Riittävien virkistysalueiden / MU alueiden osoittaminen lähialueilta ja alueen aseman turvaaminen viheralueverkostossa kävijöiden ohjaus	Yleis- ja asemakaavat Rakennuslupaharkinta

Vaikutuksen arviointi:

Kaavaratkaisu ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Natura 2000 -alueella suojeltavia luontotyyppisiä tai lajeja. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita.

Kulttuuriympäristön- tai maiseman vaaliminen tukee Muhjärven ympäristössä linnuston suojelua myös suojelualueverkoston ulkopuolella. Avoin kulttuurimaisema on monille lintulajeille tärkeää elinympäristö ja ruokailualueita.

Natura 2000 -kohteiden hoidon ja käytön yleissuunnitelmassa³ tunnistetaan ulkoilun- ja virkistyskäytön aiheuttamat paineet. Paineet liittyvät mm. Kymijoen alueen matkailutoimintaan (esim. luontomatkat ja melonta), lentokenttätoimintaan (lentoharrastajien kenttä) sekä kulttuurimatkailuun (Wredensbyns kartano ja kulttuuriympäristöt).

Kaavan ratkaisulla mahdollistetaan kävijävirtojen ohjausta suojelualueen ulkopuolelle. Kaavassa on osoitettu Muhjärven pohjoispuolelle laaja MU -alue. MU -aluevaraukseen liittyy myös kaavamääräys, joka velvoittaa Natura 2000 -kohteiden luontoarvojen huomioon ottamista yksityiskohtaisessa suunnittelussa. Kävijämäärät kartanon alueella ovat kuitenkin vähäiset. Luontomatkailun kehittämisen kannalta keskeiset alueet sijaitsevat joen toisella puolella. Melontareitti ohjaa kävijät Muhjärven ohi Kymijokea pitkin.

³ Natura 2000 -kohteiden hoidon ja käytön yleissuunnittelu. Kaakkois-Suomen ympäristökeskus 2007, Yleissuunnitelmaluonnos.

Lentokenttätoiminta on vähäistä ja kenttä toimii vain harrastajakenttänä. Lentokenttäalue on käytännössä laaja nurmikkoalue. Lentokenttä on ollut alueella jo pitkään, ja sen käytössä ei tapahdu merkittäviä muutoksia. Mikäli toimintaa ei laajenneta ja mikäli sen käyttö ei kasva, vaikutukset Natura 2000 -alueelle pysyvät entisellään ja nämä eivät heikennä merkittävästi - kohteen luontoarvoja.

Rapakivenjärvi

Yleistä:

Valtakunnallisesti arvokas lintuvesi ja valtakunnallisen lintuvesiensuojeluohjelman kohde. Rapakivenjärvi on valuma-alueeltaan pieni, laajalti umpeenkasvanut, soistuvantainen ja rehevä järvi. Rapakivenjärven linnusto on järven koko huomioon ottaen ainutlaatuinen Kymenlaaksossa. Alueella on laajoja uhanalaisten kasvilajien esiintymiä. Valtaosa ranta-alueista on mukana uhanalaisen lajin suojelusuunnitelmassa.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Ei merkittäviä muutoksia (Seutukaava: SL)

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Valkoinen alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
-	-		

Vaikutuksen arviointi:

Kaavaratkaisu ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Natura 2000 -alueella suojeltavia luontotyyppisiä tai -lajeja. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita.

Kohde sijaitsee maakuntakaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Enäsuo

Yleistä:

Enäsuo on tyypillinen kermikeidas ja samalla edustava eteläinen aapasuo. Aluetta käytetään ajoittain puolustusvoimien toimintaan. Puolustusvoimien toiminnan vaikutukset voivat ulottua suojelualueelle.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Ei merkittäviä muutoksia (Seutukaava: SL)

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Valkoinen alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
	<i>(puolustusvoimien toiminta: ei liity maakuntakaavaratkaisuihin, koska puolustusvoimien aluetta ei osoiteta kohteen läheisyyteen.)</i>	<i>Yksityiskohtainen suunnitelma / Puolustusvoimat - Metsähallitus</i>	<i>Natura kohteen hoito- ja käyttösuunnitelma (Metsähallitus)</i>

Vaikutuksen arviointi:

Kaavaratkaisu ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Natura 2000 -alueella suojeltavia luontotyyppisiä tai lajeja. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita. Kaavassa ei esitetä maankäyttömuotoja, jotka vaikuttaisi välittömästi suoalueen vesitalouteen.

Kohde sijaitsee maakuntakaavan kaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Puolustusvoimien toimintaa ei ohjata maakuntakaavaratkaisulla. Puolustusvoimien toiminta alueella on vähäistä ja se ei heikennä Natura 2000 -kohteen luontoarvoja merkittävästi.

Ympäristönsuojelulain selvilläolovelvollisuuden mukaan puolustusvoimien on oltava selvillä toiminnan ympäristövaikutuksista ja -riskeistä sekä mahdollisuuksista vähentää haitallisia vaikutuksia mm. Natura 2000 -kohteille. Puolustusvoimien periaatteisiin kuuluu, että suojelualueet merkitään sekä harjoituskarttaan että erityiseen ympäristönsuojelukarttaan. Harjoitusalueita valittaessa käytetään hyväksi ympäristöviranomaisten tietoja luonnonsuojelu- ja tärkeistä pohjavesialueista.

Alajalansuo - Hanjassuo-Haukkasuo-Pilkkakorvenmäki

Yleistä:

Alajalansuo - Hangassuo -Haukkasuo on valtakunnallisesti merkittävä suoalue. Suoyhdistymä on hyvin kehittynyt ja edustava kokonaisuus, joka on myös linnustollisesti monipuolinen. Alue kuuluu valtakunnalliseen soidensuojeluohjelmaan ja vanhojen metsien suojeleohjelmaan. Aluetta käytetään ajoittain puolustusvoimien toimintaan. Puolustusvoimien toiminnan vaikutukset voivat ulottua suojelealueelle.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Ei merkittäviä muutoksia (Seutukaava: SL)

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Haukkasuon turvetuotantoalue
Kaasuputkilinjaus
Valkoinen alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
<i>(Lähiympäristön ennallistamismahdollisuuksia turvetuotannon lopettaessa lähivuosina)</i>	Turvetuotanto kohteen rajalla	Tekniset ratkaisut, tuotannon yksityiskohtainen suunnittelu ympäristöluvan ohjaus ja ehdot	Ympäristö lupa
	Kaasuputki Natura 2000 - Anjalansuon pohjoispuolella / perusparannustyöt	Tekniset ratkaisut parannustyön yksityiskohtainen suunnittelu	Gasum OY:n ympäristöselvitys
	<i>Puolustusvoimien toiminta: ei liity maakuntakaavaratkaisuihin, koska puolustusvoimien aluetta ei osoiteta kohteen läheisyyteen.)</i>	Yksityiskohtainen suunnitelma / Puolustusvoimat - Metsähallitus	Natura 2000 -kohteen hoito- ja käyttösuunnitelma (Metsähallitus)

Vaikutuksen arviointi:

Haukkasuolla on harjoitettu turvetuotanto pitkään ennen Natura 2000 -kohteen perustamista. Turpeenotto on toteutunut 83 %:sti aluevarauksen pinta-alasta. Seutukaavaan verrattuna, maakuntakaavaratkaisu ei tuo muutoksia alueen maankäyttöön. Turpeenotto ohjataan ympäristöluvalla ja turvetuotannon aluevaraukset eivät todennäköisesti merkittävästi heikennä Alajalansuo-Hangassuo-Haukkasuo-Pilkkakorvenmäen Natura 2000 -alueella suojeltavia luontotyyppäjä tai lajeja.

Turvetuotannon lopettaminen lähivuosina todennäköisesti parantaa luonnonympäristön tilaa ja luo mahdollisuuksia entisten suoalueiden ennallistamiselle. Metsähallituksen tekemissä suunnitelmissa Alajalansuon, Haukkasuon, Hangassuon ennallistamisen toimenpidesuunnitelma käsittävät pääosin soiden ja metsien ennallistamista.

Natura 2000 -kohteen läpi kulkee kaasuputki. Perusparannettava kaasuputki kulkee Alajalansuon Natura 2000 -alueen pohjoispuolelta Alapään kylään. Se kulkee Natura 2000 -alueella noin 50 metrin matkalla ja lisäksi sivuaa alueen rajaa noin 30 metrin matkalla. Putkilinjan pohjoispuolella sekä sen eteläpuolen ojitetuilla alueilla on nuorehkoa mäntyä kasvavaa rämemuuttumaa ja turvekangasta. Putkilinjan eteläpuolen ojitamattomalla alueella on keidasrämettä sekä laiteella lyhytkorsinevaa ja hieman oligotrofista saranevaa. Nevojen luonnontila on muuttunut lähellä putkilinjaa ja ojia. Parannustyön suunnittelun yhteydessä on arvioitu toimenpiteiden vaikutus Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin⁴. Selvityksessä todetaan, että maakaasuputken perusparannushanke ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Alajalansuo-Hangassuo-Haukkasuo-Pilkkakorvenmäen Natura 2000 -alueella suojeltavia luontotyyppäjä tai lajeja.

⁴ Gasum OY 2007. Maakaasuputken perusparannus Pajari-Valkeala. MPCG Neste Jacobs Oy, ympäristöselvitys.

Kohde sijaitsee muilta osin maakuntakaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Karhunsuo - Hietakankaanniemi

Yleistä:

Laaja erilaisten suotyyppien ja vanhan metsän kokonaisuus. Alueeseen rajautuu turvetuotannossa oleva tai siihen tarkoitukseen hankittu suoalue.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Ei merkittäviä muutoksia (Seutukaava: SL)

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Turvetuotantoalue
Sähkölinja
Valkoinen alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
	Turvetuotanto kohteen rajalla	Tekniset ratkaisut, tuotannon yksityiskohtainen suunnittelu	Ympäristölupa
<i>(lähiympäristön ennallistamismahdollisuuksia turvetuotannon lopettaessa lähivuosina)</i>			

Vaikutuksen arviointi:

Alueeseen rajautuu turvetuotannossa oleva tai siihen tarkoitukseen hankittu suoalue. Natura 2000 -kohteen tietolomakkeella todetaan, että "Natura 2000 -alueen sijainti ei sinänsä estä turvetuotannon harjoittamista siihen rajautuvalla suoalueella. Suojelun kannalta riittävän tehokkaasti käsitellyt turvetuotantoalueen kuivatusvedet voidaan johtaa tällaisilta alueilta myös Natura 2000 -verkostoon kuuluvaan vesistöalueeseen tai suojelusuolle".

Turvetuotannon aluevaraus ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Karhunsuon Natura 2000 -alueella suojeltavia luontotyyppejä tai lajeja. Turpeenotto on toteutunut 55 %:lla aluevarauksen pinta-alasta. Seutukaavaan verrattuna, maakuntakaavaratkaisu ei tuo muutoksia nykyiseen maankäyttöön. Turpeenottoa ohjataan ympäristöluvalla. Turvetuotannon lopettaminen lähivuosina todennäköisesti parantaa luonnonympäristön tilaa ja luo mahdollisuuksia entisten suoalueiden ennallistamiselle.

Kohde sijaitsee maakuntakaavan muilta osin valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Kaavassa osoitettu sähkölinja on ollut alueella pitkään ja ei aiheuta muutoksia kohteen suojelutasoon.

Metsäkoulun säästömetsä

Yleistä:

Poikkeuksellisen iäkäs ja luonnontilainen metsäalue, jossa on runsaasti aarnimetsän piirteitä. Vanhojen metsien suojeluohjelman kohde.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

ei merkittäviä muutoksia (Seutukaava: SL)

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Valkoinen alue
Kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
Kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue (ominaismerkintä): edistää maisemansuojelua			

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita.

Kohde sijaitsee maakuntakaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Junkkarinvuori

Yleistä:

Luonnonarvoiltaan arvokas ja maa-aineslain nojalla suojeltu kallioalue.

*Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:
ei merkittäviä muutoksia*

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Virkistysaluevaraus Natura 2000 -kohteella ja sen itäpuolella.
Kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
Virkistysalueen osoittaminen Natura 2000 -kohteen rajalla mahdollistaa kävijöiden ohjauksen			
Kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue: edistää maisema-arvojen vaalimista.			
	V- alue: Maakuntakaavan mahdollistaman väestönkasvun ja toimintojen lisääntymisen seurauksena alueen virkistyskäytön kasvu.	Alueella liikkumisen ohjaaminen, valvonta ja tarvittaessa rajoittaminen Riittävien virkistysalueiden osoittaminen lähialueilta ja alueen aseman turvaaminen viheralueverkostossa	Suojelualuetta koskevat suojelumääräykset Hoito- ja käyttösuunnitelma Kunnallinen viheralue- ja ulkoilureittisuunnittelu

Vaikutuksen arviointi:

Kaavaratkaisu ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Natura 2000 -alueella suojeltavia luontotyyppisiä tai lajeja. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita.

Natura 2000 -kohde sijaitsee Anjalankosken taajamien läheisyydessä. On epätodennäköistä, että alueen virkistyskäyttö lisääntyisi niin paljon, että se aiheuttaisi merkittävää haittaa kallioluonnolle. Anjalankosken taajamien alueilla on osoitettu maakuntakaavan ensimmäisessä vaiheessa lukuisia virkistysalueita. Taajamien virkistysalueet mahdollistavat lähivirkistystoiminnan ohjauksen suojelualueiden ulkopuolelle.

Natura 2000 -kohteen kasvipeitteisten silikaattikallioluontotyyppien arvot eivät heikenny merkittävästi nykyisellä virkistyskäytöllä. Osoitettu V- alue on Natura 2000 -aluetta suurempi, joka mahdollistaa kävijävirtojen ohjauksen. Kävijöiden liikkumista tulee ohjata, mikäli virkistyskäyttö kasvaa merkittävästi.

Liikkala**Yleistä:**

Pienalainen niittyalue ja erityisesti suojeltavan lajin elinympäristöä. Kohde ei ole suojeluohjelmissa tai suunnitelmissa.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Kohde ei osoitettu seutukaavassa

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Valkoinen alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
-	-	-	-

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Myöskään Natura 2000 -kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi heikentää uhanalaisen lajin ja sen ravinnekasvin elinympäristön laatua.

Kohde sijaitsee maakuntakaavan kaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Rainionmäki ja Sammalsuon pelto

Yleistä:

Rainionmäki ja Sammalsuon pelto -Natura 2000 -kohde koostuu kahdesta osa-alueesta (Rainiomäen metsäalue ja Sammalsuon umpeutunut peltoalue). Vain Sammalsuonpellon palsta on *maaseutu ja luonto* -vaihemaakuntakaavan alueella. Rainionmäen osa-alueeseen liittyvä vaikutusten arviointi on tehty *taajamat ja niiden ympäristöt* -vaihemaakuntakaavan laatimistyön yhteydessä. *Maaseutu- ja luonto* vaihemaakuntakaava alueella sijaitseva Sammalsuon pelto on umpeenkasvava pelto. Kohde on luontodirektiivin liitteen II lajin kirjoverkkoperhosen elinaluetta ja siellä esiintyy myös toista, uhanalaista luontodirektiivin liitteen II lajia.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Maa-ainesten ottoalue on osoitettu kohteen läheisyydessä

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Valkoinen alue

EO -alue Natura 2000 -kohteen läheisyydessä: Maakuntakaavaluonnoksessa esitetty EO -aluevaraus on kavennettu kielteisten vaikutusten ehkäisemiseksi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Natura 2000 -kohteen ympärille on osoitettu kaavaehdotuksessa vain valkoisia alueita. Maa-ainesten ottoalue ei ulotu Natura 2000 kohteen rajalle.

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
	EO varaus: melu, liikenne	suojavyöhykkeen osoittaminen / tekniset ratkaisut	lupamenettely

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Myöskään Natura 2000 -kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi heikentää uhanalaisen lajin ja sen ravinnekasvin elinympäristön laatua.

Kohde sijaitsee maakuntakaavan kaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Maa-ainesten ottoalue on osoitettu kohteen lähiympäristössä, Natura 2000 -alueen koillispuolella. Maakuntakaavaluonnoksessa esitetty EO -aluevaraus on kavennettu kielteisten vaikutusten ehkäisemiseksi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Natura 2000 -kohteen ympärille on osoitettu kaavaehdotuksessa vain valkoisia alueita. Maa-ainesten ottoalue ei ulotu Natura 2000 kohteen rajalle. Maankäyttöratkaisu ei myöskään vaikuta merkittävästi Rainiomäen osa-alueelle, joka sijaitsee *taajamat ja niiden ympäristö* -vaihemaakuntakaavan alueella. Maa-ainesten ottotoiminta voi lisätä mm. melua ja liikennettä alueella, mutta ei heikennä merkittävästi kirjoverkkoperhosen tai vahan metsän lajisto tai sen elinympäristöä.

Palanneenmäki

Yleistä:

Monimuotoinen ja monipuolinen soiden ja metsien kokonaisuus joka on tärkeä alueen vanhojen luonnonmetsien suojelulle. Alue ei kuulu valtakunnallisiin suojeluohjelmiin.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Suojelukohde ei ole osoitettu seutukaavassa

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Valkoinen alue

Kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue (lounaisosassa)

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
Kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue: edistää maiseman suojelua			

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Myöskään Natura 2000 -kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi heikentää alueen luontotyyppien elinympäristön laatua.

Kohde sijaitsee maakuntakaavan kaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Alueen lounaisreunalla on osoitettu ”kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue”. ”Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue” edellyttää, että alueen lähiympäristössä otetaan huomioon kulttuurimaiseman ympäristöarvoja.

Hiidensaari

Yleistä:

Hiidenvuori on tunnettu maakunnallinen nähtävyys muinaislinnoineen. Alueella sijaitsee valtakunnallisesti arvokas kallioalue sekä valtakunnallisesti arvokas lehtojensuojelukohde, jossa muodostuu runsaasti uhanalaiselle eliöstölle tärkeää lahoppuainesta. Hiidensaari on uhanalaisen lajin viimeisiä elinalueita Suomessa ja se on myös tärkeä maisema-alue ja virkistysalue.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Kohteen länsirajalla oleva MU alue laajenee
Ylimaankunnallinen melontareitti osoitetaan
Rantautumispaikka / virkistyskohde osoitetaan

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Valkoinen alue
MU- alue
Ylimaankunnallinen melontareitti
Rantautumispaikka / virkistyskohde

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
	Lisääntyvän ulkoilu- ja virkistyskäytön aiheuttamat muutokset ja häiriöt	Alueella liikkumisen ohjaaminen, valvonta ja tarvittaessa rajoittaminen. Riittävien ulkoilualueiden osoittaminen lähialueilta	Alueella on toteutettu kävijävirtojen ohjaus Suojelupäätöksen yhteydessä on sovittu alueen virkistyskäytön rajoituksista Hoito- ja käyttösuunnitelma (Metsähallitus) Virkistyskohteen kehittäminen on mahdollista Natura 2000 -alueen ulkopuolella.
MU laajennus, melontareitti ja virkistyskohteen merkintä ohjaa kävijävirtoja.			

Vaikutuksen arviointi:

Kaavaratkaisu ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Natura 2000 -alueella suojeltavia luontotyyppisiä tai lajeja. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Alue on ollut pitkään suosittu retkeily- ja virkistyskohde. Hiidenvuorella pidetään kesäisin mm. konsertteja. Kohteella on hyviä ulkoilua ohjaavia rakenteita kuten parkkipaikka, reitit, opastustaulut yms. Virkistyskohteen ja ylimatekunnallisen melontareitin osoittaminen lisää mahdollisesti kävijöiden määrää. Ei ole kuitenkaan odotettavissa, että kävijöiden määrä kasvaisi niin paljon, että se vaatisi liikkumisrajoitteita. Laajennettu MU - aluevaraus mahdollistaa sen varalla ulkoilun ohjaamismahdollisuuksia suojelun ulkopuolella.

Hiidensaaren lehtojensuojelun alueelle (valtion luonnonsuojelun alue) laaditaan säädösten perusteella hoito- ja käyttösuunnitelma.

Kohde sijaitsee muilta osin maakuntakaavan kaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Kaaliojen, Pyydysmäen, Kontojan ja Saviojan taponlehtilehdot

Yleistä:

Taasianjokeen kaakosta laskevan Saviojan suulla sijaitseva erittäin rehevä puronvarsi- ja rinnelehto. Saviojan taponlehtilehto, Kaaliojen ja Pyydysmäen taponlehtilehdot, ja Kontojan taponlehtilehto ovat ainoita luonnonvaraisten taponlehtien elinympäristöjä Suomessa.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Joenlaakson uoma lähiympäristöineen osoitetaan yhtenäiseksi luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaaksi alueeksi (Luo -merkintä).
Seutukaavan MU -alue osoitetaan maakuntakaavassa MY alueena.
Alueen rajalla sijaitsevat arvokalliot osoitetaan geologisena arvokohteina.

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Valkoinen alue
Kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
Yhtenäinen luo -alue: arvokkaan elinympäristön vaaliminen (jokiuomameanderi)			
MY -alue: viheryhteyden kehittäminen, luonnon- ja ympäristösuojelutoimien kohdentaminen taponlehtoalueiden läheisyyteen.			

Vaikutuksen arviointi:

Kaavaratkaisu vaikuttaa Natura 2000 -kohteiden luontoarvoihin myönteisesti. Luo -merkintä korostaa rehevän jokiuoman merkitystä luonnon monimuotoisuudelle ja luo ekologisen yhteyden suojelualueiden välille.

Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

MY- merkinnällä vaalitaan luonnon monimuotoisuutta myös Natura 2000 -alueen ja varsinaisen jokiuoman ulkopuolella ja tuetaan luonnonympäristön kestäväää käyttöä. MY -alueiden avulla edistetään toimivan viherverkoston luomista tai säilymistä.

MY -merkintä voi maa- ja metsätaloudessa ohjata tukirahoituksen kohdentamista Natura kohteen läheisyyteen. Alueille voidaan kohdentaa myös muita vapaaehtoisuuteen perustuvia suojeluhankkeita, kuten METSO -ohjelman toimenpiteitä. Uusien lehtosuojelualueiden osoittaminen MY -alueille vaikuttaisi maakunnan monimuotoisuudelle ja Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin myönteisesti. Alueen lehdot kuuluvat koko maakunnan monipuolisiin lehtoalueisiin.

Kohde sijaitsee osittain maakuntakaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Arrajoki

Yleistä:

Vanhat lehtipuuvaltaiset metsät ja rantaniityt. Alue kuuluu uhanalaisen lajin suojelusuunnitelmaan. Alueen lähiympäristössä on peltoalueita, joista osa on jo viljelykäytöstä poistuneita. Peltoalueet liittyvät direktiivilajien elinympäristöihin.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Ylimaakunnallinen melontareitti osoitetaan

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Valkoinen alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
	Melontareitti: Lisääntyvän ulkoilu- ja virkistyskäytön aiheuttamat muutokset ja häiriöt (melontareitti)	Alueella liikkumisen ohjaaminen, valvonta ja tarvittaessa rajoittaminen	Ylimaakunnalliset reitit Hoito- ja käyttösuunnitelma

Vaikutuksen arviointi:

Kaavaratkaisu ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Natura 2000 -alueella suojeltavia luontotyyppisiä tai lajeja. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa merkittävästi kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Kohde sijaitsee maakuntakaavan kaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa maankäyttöä osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Niittyjen umpeenkasvu maataloustoiminnan luopumisesta seurauksena voisi heikentää uhanalaisen lajin elinympäristön laatua, mutta ongelmaan ei voi vaikuttaa välittömästi maakuntakaavaratkaisuihin. Maakuntakaavaratkaisut eivät estää maatalouden harjoittamista Natura 2000 -kohteen läheisyydessä.

Alueen rajalla kulkee ylimaakunnallinen melontareitti, joka ohjaa kävijävirtoja. Alueelle ei ole osoitettu rantautumispaikka tai retkeilykohteita yms. joka vaikuttaisi kohteelle välittömästi. Lisääntyvän ulkoilu- ja virkistyskäytön aiheuttamat muutokset ja häiriöt ovat mahdollisia mutta ne ovat vaikutuksen laajuudeltaan, merkittävydeltään pysyvyydeltään pienet.

Kärmesniemenkallio

Yleistä:

Alue on valtakunnallisesti arvokas aarniometsäkohde. Alueeseen liittyy pienialainen kallionaluslehto ja rantalehto.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

MU -alue on muutettu MY -alueeksi

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Maa- ja metsätalousvaltainen alue joilla on erityisiä ympäristöarvoja
Valkoinen alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
MY -varauksella säilytetään ekologisen yhteyden lähialueen laajoihin metsä- ja luontoalueisiin. MY -merkintä velvoittaa ympäristöarvojen huomioon ottamista ja parantaa mahdollisuuksia kohdentaa alueelle ympäristöhoitotoimenpiteitä (esim. METSO ohjelman mukainen vapaaehtoinen suojelu)	-	-	-

Vaikutuksen arviointi:

Kaavaratkaisu ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Natura 2000 -alueella suojeltavia luontotyyppisiä lajeja. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa merkittävästi kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Ympyröivällä MY -alueella on laajoja rakentamattomia ranta-alueita, puro, arvokas harjualue ja yhtenäisiä metsiä, jotka muodostavat yhtenäisen, paikoin jopa erämaakaltaisen luontokokonaisuuden. MY -alueen osoittaminen vaikuttaa Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin myönteisesti. MY -merkintä parantaa mahdollisuuksia kohdentaa alueelle ympäristöhoitotoimenpiteitä (esim. METSO ohjelman mukainen vapaaehtoinen suojelu).

Kohde sijaitsee paikoin maakuntakaavan kaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa maankäyttöä osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Kelloniemi

Yleistä:

Poikkeuksellisen laaja, edustava ja monipuolinen kallio- metsä- ja rantaluonnon kokonaisuus, jonka erikoisuuksia ovat mm. metsälehmuksen yleisyys, laajat vanhan metsän alueet sekä rajauksen sisään jäävän Konniveden vielä laajalti rakentamattomat rannat. Alue on myös pinnanmuodoiltaan ja maisemaltaan poikkeuksellisen komea jylhine kalliojyrkänteineen ja kapeine laaksoineen.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Alueen ympäröivä MU -alue ei enää osoiteta

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Valkoinen alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
I-	-	-	-

Vaikutuksen arviointi:

Kaavaratkaisu ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Natura 2000 -alueella suojeltavia luontotyyppisiä tai lajeja. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Kohde sijaitsee maakuntakaavan kaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa maankäyttöä osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Alueen ja lähiympäristön ulkoilukäyttö ja siihen liittyvät paineet on vähäiset johtuen mm. kohteen syrjäisestä sijainnista. Alueen hoidosta vastaava Metsähallitus suunnittelee alueelle suppean hoito- ja käyttösuunnitelman.

Kukkomäen metsä

Yleistä:

Vanhojen metsien arvokohde.

*Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:
Ei merkittäviä muutoksia*

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

MU -alue (Maa- ja metsätalousvaltainen alue jolla on ulkoilun ohjaustarvetta)
Pohjavesialue
Ylimaakunnallinen reitti (muutaman kilometrin etäisyydessä)

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
Ulkoilun ohjaaminen MU- alueella Natura 2000 -kohteen ulkopuolella Ulkoilun ohjaaminen ylimaakunnallisella vaellusreitillä)	-	-	-
Pohjavesialue: edistää vesien suojelua			

Vaikutuksen arviointi:

Kaavaratkaisu ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Natura 2000 -alueella suojeltavia luontotyyppisiä tai lajeja. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Kohde sijaitsee Pohjois-Kymenlaakson suurten taajamien vaikutusalueella ja kohteen ympärille on osoitettu laaja ulkoiluun soveltuva MU -kohde. Kasvava ulkoilu- ja virkistyskäyttö Natura 2000 -alueella on kuitenkin epätodennäköinen koska suuret kävijävirrät ohjataan ylimaakunnallisilla reiteillä kaukana suojelukohteesta.

Marjovuori

Yleistä:

Arvokas kallio- ranta- ja metsä-aluekokonaisuus sekä valtakunnallisesti arvokas aarniometsäkohde Kymijoen rannalla. Kymijoen ranta-alue on tasainen ja osittain tulvavaikutteinen.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Seutukaavan MU -alue on nykyään pääosin suojelualue ja osa Natura 2000 -ohjelmaa. Suojelualueen ulkopuolella oleva seutukaavan MU alue esitetään maakuntakaavassa MY - alueeksi (tulvavaikutteiset Kymijoen rantaniityt).

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta arvokas alue
MY -alue
Ylimaakunnalliset reitit (melonta- ja pyöräreitti)
Valkoinen alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
MY -alue velvoittaa ympäristöarvojen huomioon ottamista ja luo ekologisen yhteyden Kymijoen ympäristöissä. MY -merkintä parantaa mahdollisuuksia kohdentaa alueelle ympäristöhoitotoimenpiteitä (esim. METSO ohjelman mukainen vapaehtoinen suojelu)			
Ulkoilun ohjaaminen ylimaakunnallisilla melontareiteillä - Natura kohteen ulkopuolella			
Kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta arvokas alue: edistää maiseman suojelua			

Vaikutuksen arviointi:

Kaavaratkaisu ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Natura 2000 -alueella suojeltavia luontotyyppisiä tai lajeja. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Kohde sijaitsee ulkoilureittien vaikutusalueella. Kasvava ulkoilu- ja virkistyskäyttö Natura 2000 -alueella on kuitenkin epätodennäköinen koska kävijävirrat ohjataan reiteillä suojelukohteen ulkopuolella.

MY -alueen osoittaminen kohteen ulkopuolella ja kohteen sijoittuminen arvokkaalle maisema-alueelle vaikuttaa Natura 2000- kohteen luontoarvoihin myönteisesti. MY -aluemerkinnällä luodaan ja säilytetään merkittäviä ekologisia yhteyksiä Kymijoen ympäristössä. MY -merkintä parantaa mahdollisuuksia kohdentaa alueelle ympäristöhoitotoimenpiteitä (esim. METSO ohjelman mukainen vapaehtoinen suojelu).

Kohde sijaitsee osittain maakuntakaavan kaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa maankäyttöä osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Kullaan lähteet

Yleistä:

Harvinaisen suuri lähteikkö, jonka suurimmat lähteet ovat selviä lampia. Kaakkois-Suomen suurimmat luonnontilaiset avolähteet sijaitsevat täällä alueella.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Arvokas geologinen muodostuma / harjualue osoitetaan

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Pohjavesialue
Arvokas geologinen muodostuma / harjualue
Valkoinen alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
Arvokas geologinen muodostuma / harjualue -merkintä: edistää luonnonsuojelua			

Vaikutuksen arviointi:

Kaavaratkaisu ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Natura 2000 -alueella suojeltavia luontotyyppisiä tai lajeja. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Arvokas geologinen muodostuma / harjualue -merkintä vaikuttaa kohteen luontoarvoihin myönteisesti ohjaamalla maankäyttöä ja velvoittamalla luontoarvojen huomioon ottamista.

Kohde sijaitsee osittain maakuntakaavan kaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa maankäyttöä osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Sjögrenin mäki

Yleistä:

Valtakunnallisesti arvokas perinnebiotooppi. Perinnebiotooppi laidunnetaan ja se on hoitosopimuksen piirissä.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Ei merkittäviä muutoksia

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
Maankunnallisesti arvokas maisema-alue: edistää maisemansuojelua			

Vaikutuksen arviointi:

Kaavaratkaisu ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Natura 2000 -alueella suojeltavia luontotyyppisiä tai lajeja. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue” edellyttää, että alueen lähiympäristössä otetaan huomioon ympäristöarvoja ja rakentaminen sallitaan vain määrätyillä ehdoilla.

Kohden luonnonarvojen säilyttämisen kannalta on tärkeä, että maatalous alueella jatkuu, ja perinnebiotooppi laidunnetaan tai niitetään. Kaavamerkinnät eivät heikennä maatalouden toimintaedellytyksiä alueella.

Vuorttinsuo-Korpijärvenoja

Yleistä:

Korpijärvenoja on metsä-, suo- ja pienvesiluonnon kokonaisuus, jossa varsinkin purolaakso ja sitä ympäröivät keskiravinteiset suot ovat edustavia.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Ei merkittäviä muutoksia

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Valkoinen alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
-	-	-	-

Vaikutuksen arviointi:

Kaavaratkaisu ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Natura 2000 -alueella suojeltavia luontotyyppisiä tai lajeja. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Kohteen osa-alueet sijaitsevat osin maakuntakaavan kaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Pyhäjärvi

Yleistä:

Pyhäjärvi sijaitsee Iitin, Jaalan, Kuusankosken, Valkealan kuntien alueilla. Natura 2000-alue muodostuu kuudesta erillisestä lahdesta. Alueella on arvokas linnusto ja sen ansiosta Pyhäjärven Natura 2000 -alue liitettiin lintuvesien suojeluohjelmaan ja myöhemmin myös Natura 2000 -ohjelmaan. Arvokkaan linnuston lisäksi alueella on kasvilajistoltaan monipuolisia rantaniittyjä ja luhtia. Kohde käsittää maakuntakaava-alueella Pyhäjärven laskevan Lintukymin, Pyhäjärven altaan Suolahti ja Tervolanlahti sekä yksi Pyhäjärven yhteydessä olevan salmen suulla Urajärvellä (Mukulanlahti). Alueelle on laadittu hoito ja käyttösuunnitelma 2007.⁵

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Ylimaakunnalliset reitit osoitetaan

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Ylimaakunnalliset reitit
Rantautumispaikka (Lintukymi)
Kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue (Mukulanlahti)
Maakuntakaavan ensimmäisen vaiheen MY alue (Mukulanlahti)
valkoinen alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
	Lisääntyvän ulkoilu- ja virkistyskäytön aiheuttamat muutokset ja häiriöt (melontareitti)	Alueella liikkumisen ohjaaminen, valvonta ja tarvittaessa rajoittaminen	Ylimaakunnalliset reitit Hoito- ja käyttösuunnitelma
MY -alueen osoittaminen kohteen ulkopuolella (I -kaavan alueella)			
Arvokas maisema-alue: edistää maiseman suojelua			

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Alueen melontareittien käyttö saattaa kasvaa. Reitti ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Natura 2000 -alueella suojeltavia luontotyyppisiä tai lajeja. Hoito- ja käyttösuunnitelmassa esitetään rajoituksia vain moottoriveneilyyn: ”Virkistyskäytön osalta ovat jotkut tahot olleet huolissaan veneilyn tai kalastuksen suhteen, mutta veneilyyn tai kalastukseen ei ole esitetty rajoituksia lukuun ottamatta Lintukymiä, Suolalahtea ja Mukulanlahtea, missä esitetään nopeusrajoitusta moottoriveneille.” Varsinaisen melontareitin vaikutukset ei käsitelty omana aihealueena hoito ja käyttösuunnitelmassa.

Rantautumispaikka Lintukymin alueella on toiminut pitkään ja ei tuo merkittäviä maankäytön muutoksia jotka voisivat merkittävästi vaikuttaa suojelukohteeseen. MY -alueen osoittaminen kohteen ulkopuolella ja kohteen sijoittuminen osin arvokkaalle maisema-alueelle vaikuttaa Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin myönteisesti.

⁵ Kimmo Inki & Simo Jokinen 2007. Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen raportteja 2 | 2007. Pyhäjärven alueen (Pyhäjärvi, Pelinginselkä, Urajärvi) Natura 2000-alueiden hoito- ja käyttösuunnitelma

MY -alumerkinnöillä luodaan ja säilytetään merkittäviä ekologisia yhteyksiä ja korostetaan luontoarvojen huomioon ottamista.

Niskajärvi

Yleistä:

Niskajärven Raudanlahden rannalla Häkälänniemen tyvessä sekä Lehtisensaaren lounaisosassa sijaitsevat vanhan lehtipuumetsän alueet

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Esitetty seutukaavassa vain osin SL alueena (pohjoinen osa)

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

MY -alue
Valkoinen alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
MY -alumerkinöillä korostetaan luontoarvojen huomioon ottamista (luonnontilaiset alueet kohteen lähellä, esim. luonnontilainen metsät ja puro)			

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Kohteen osa-alueet sijaitsevat pääosin maakuntakaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa maankäyttöä osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Ympyröivällä MY -alueella on laajoja rakentamattomia ranta-alueita, puro, arvokas harjualue ja yhtenäisiä metsiä, jotka muodostavat yhtenäisen paikoin erämaakaltaisen luontokokonaisuuden. MY -alueen osoittaminen vaikuttaa Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin myönteisesti. MY merkintä parantaa mahdollisuuksia kohdentaa alueelle ympäristöhoitotoimenpiteitä (esim. METSO ohjelman mukainen vapaehtoinen suojelu).

Mutiansaari

Yleistä:

Kohde koostuu Mutiansaaresta ja kolmesta pienemmästä lähisaaresta. Alueella on yli 100-vuotiaita metsiä, mutta myös nuoria, lehtipuuvaltaisia metsiä. Rannat ovat etupäässä kivikkoisia tai hiekkapohjaisia.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Mutiansaari on osoitettu seutukaavassa VR -alueena

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Valkoinen alue
V -alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
V- alue: mahdollistaa veneretkeilyn ohjaus kohteen ulkopuolella.			

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Kohde sijaitsee saarella joten se on vaikeasti saavutettavissa. Kohteen läheisyydessä on virkistys ja ulkoilualueita ja veneretkeilyn kävijäohjaus niihin on mahdollista. Virkistysalueiden osoittaminen lähialueella vähentää Natura kohteeseen kohdistuvia veneretkeilyyn käyttöpaineita.

Kohde sijaitsee maakuntakaavan kaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa maankäyttöä osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Seppälänkoski

Yleistä:

Sonnanjärvestä Lintukymiin laskevan Sonnanjoen koskijakso Seppälänkoski noin 240 metrin matkalla. Kohde ei ole suojeluohjelmissa tai suunnitelmissa. Luontodirektiivin liitteen II ja IV (a) lajeihin kuuluvan kirjojokikorenon tärkeä elinalue.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Kohde ei ole osoitettu seutukaavassa

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Ylimaakunnallinen melontareitti
Valkoinen alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
	Melontareitti: Lisääntyvän ulkoilu- ja virkistyskäytön aiheuttamat muutokset ja häiriöt	Alueella liikkumisen ohjaaminen, valvonta ja tarvittaessa rajoittaminen	Ylimaakunnalliset reitit Hoito- ja käyttösuunnitelma

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Kohde sijaitsee maakuntakaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa maankäyttöä osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Alueen läpi kulkeva melontareitti ja siihen liittyvä virkistyskäyttö ei merkittävästi heikennä korentojen elinympäristöä. Alueelle ei ole osoitettu rantautumispaikka yms.

Kohde sijaitsee maakuntakaavan kaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa maankäyttöä osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Itäisen Suomenlahden saaristo ja vedet

Yleistä:

Itäisen Suomenlahden alue on suurten selkävesien hallitsema ja sijaitsee pääosin ulkosaaristossa ja merivyyhykkeessä. Vesialuetta luonnehtivat saarten ja vedenalaisten harjanteiden rajaamat altaat. Alueen rungon muodostaa itäisen Suomenlahden kansallispuisto.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Kansallispuiston alueella ei osoiteta virkistysalueita erikseen.

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Uusi vesiliikenneväylät (Kaavaluonnoksessa oli osoitettu kolme väylävaihtoehtoa. Kaavaehdotuksessa on osoitettu vain läntisin väylä)

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
	Lisääntyvän ulkoilu- ja virkistyskäytön aiheuttamat muutokset ja häiriöt	Alueella liikkumisen ohjaaminen, valvonta ja tarvittaessa rajoittaminen	Kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma
- Turvalliset reitit vähentävät onnettomuusriskejä - Natura 2000 -kaavamääräys haittojen ehkäisemiseksi	Vesiliikenneväylät: lisääntyvä laivaliikenne, aallot	Optimaalisen linjauksen osoittaminen, nopeusrajoitukset yms.	Linjauskohtainen vaikutusten arviointi / merenkulkulaitos

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Natura 2000 -kohde on osa Itäisen Suomenlahden kansallispuistoa. Maakuntakaavassa kansallispuiston alueella ei osoiteta virkistysalueita erikseen. Kansallispuiston virkistyskäyttö ohjataan hoito- ja käyttösuunnitelman avulla, jota laaditaan parhaillaan. Suunnitelma valmistuu Metsähallituksen johdolla vuoden 2008 aikana.

Kaavaluonnoksessa oli osoitettu kolme vesiliikenteen väylävaihtoehtoa. Kahdet vaihtoehdot karsittiin kaavan laatimisprosessin edetessä. Kaavaehdotuksessa on osoitettu vain läntisin väylä. Uusi laivaväylä on oikaisulinjaus ja se ohjaa Kotkaan ja Haminan satamien laivaliikenteen niin, että laivat pääsevät entistä nopeammin itään. Kaikki kaavaluonnoksessa osoitetut vaihtoehdot kulkivat Natura 2000 -vesialueen läpi. Karsitut linjat sijoittuvat kansallispuiston saarten läheisyyteen. Maakuntakaavaehdotuksessa osoitettu läntinen linjaus kulkee kaukana saarista. Kaavaratkaisulla on pyritty välttämään tai minimoimaan kielteisiä vaikutuksia Itäisen Suomenlahden saaristoluonnolle.

Väylän perustaminen merkitsee käytännössä reitin merkitsemistä. Väylän toteutukseen ei liity ruoppauksia yms. rakentamistoimintaa, joka voisi välittömästi vaikuttaa kielteisesti Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Mahdolliset vaikutukset Natura 2000 -kohteelle syntyvät kasvavan liikenteen seurauksena. Liikenteen kasvattaessa laivojen aiheuttamien aaltojen muodostuminen kasvaa. Tämä vaikuttaa suojelualueiden rannoille ensisijaisesti reitillä, jotka kulkevat saarten läheisyydessä. Maakuntakaavaehdotuksessa esitetty itäinen linjaus ei kuitenkaan vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteiden rannoille, koska linjaus kulkee

kaukana saarista. Lähimmät maa-alueet ovat Reipon kallioluodot, noin kahden kilometrin etäisyydessä. Lähin saari on Reiskari, ja se sijaitsee noin viiden kilometrin etäisyydessä. Turvallinen ja lyhyt väylä parantaa sen sijan liikenteen sujuvuutta ja vähentää onnettomuuden riskejä. Linjausvaihtoehtojen vaikutukset saariston luonnolle tulee yksityiskohtaisemmissa suunnittelussa tarkemmin selvittää. Haittojen ehkäisemiseksi on annettu uusille laivaväylille Natura 2000 -kohteisiin liittyvä kaavamääräys.

Vuorisaari

Yleistä:

Luonnonarvoiltaan arvokas kallioalue Vuorisaaren eteläosassa. Alue on suosittu veneretkeilijöiden käyttämä näköalapaikka.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Ei merkittäviä muutoksia

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

MU -alue
Retkeilykohde / luonnonsatama

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
MU -alue: kävijäohjaus			
	Retkeilykohde/ MU -varaus: Lisääntyvän ulkoilu- ja virkistyskäytön aiheuttamat muutokset ja häiriöt	Alueella liikkumisen ohjaaminen, valvonta ja tarvittaessa rajoittaminen. Riittävien ulkoilualueiden osoittaminen lähialueilta	Virkistyskohteiden toteuttaminen lähiympäristössä, luonnonarvoista tiedottaminen (kävijävalistus) yms.

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Ulkoilu voi vaikuttaa Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin (esimerkiksi sammallajiston osalta) silloin, kun kävijämäärät nousevat erittäin merkittävästi. Tämä ei kuitenkaan ole odotettavissa, koska kohde on vaikeasti saavutettavissa. Kohteen lähiympäristössä on lisäksi lukuisia virkistys ja ulkoilukohteita (mm. Itäisen Suomenlahden kansallispuisto) joihin kävijöitä voi tarpeen vaatiessaan ohjata.

Tyllinjärvi

Yleistä:

Tyllinjärvi kuuluu valtakunnallisen lintuvesiensuojeluohjelman Etelä-Suomen rannikkoalueen valtakunnallisesti arvokkaisiin kohteisiin.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

-

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Arvokas geologinen muodostuma
Valkoinen alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
Arvokas geologinen muodostuma: edistää luonnonsuojelua			

Vaikutuksen arviointi:

Kaavaratkaisu ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Natura 2000 -alueella suojeltavia luontotyyppisiä tai lajeja. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita.

Kohde sijaitsee maakuntakaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Tuorusjärvi

Yleistä:

Tuorusjärvi kuuluu valtakunnallisen lintuvesiensuojeluohjelman Etelä-Suomen rannikkoalueen valtakunnallisesti arvokkaisiin lintuvesikohteisiin.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

ei ole

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Valkoinen alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
-	-	-	-

Vaikutuksen arviointi:

Kaavaratkaisu ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Natura 2000 -alueella suojeltavia luontotyyppisiä tai lajeja. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita.

Kohde sijaitsee maakuntakaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Suurisuo

Yleistä:

Suurisuo on suurelta osin luonnontilaisena säilynyt keidassuo.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

ei ole

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Arvokas geologinen muodostuma
Valkoinen alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
Arvokas geologinen muodostuma: edistää luonnon- ja maiseman suojelua			

Vaikutuksen arviointi:

Kaavaratkaisu ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Natura 2000 -alueella suojeltavia luontotyyppisiä tai lajeja. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita.

Kohde sijaitsee maakuntakaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Arvokas geologinen muodostuma (harju) merkintä sijoittuu Natura 2000 -kohteen reunalle.

Tingankoskenmäki

Yleistä:

Merkittävä aarnimetsäkohde Vaalimaanjoen rannalla, jota monipuolistaa jokirannan majavapopulaatio.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

-

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Valkoinen alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
-	-	-	-

Vaikutuksen arviointi:

Kaavaratkaisu ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Natura 2000 -alueella suojeltavia luontotyyppisiä tai lajeja. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita.

Kohde sijaitsee maakuntakaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Leukanniemi Tyllinjärvi

Yleistä:

Leukanniemi on lehtomainen, sekametsäinen niemi Tyllinjärven lintuveden itärannalla.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Valkoinen alue
Arvokas geologinen muodostuma

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
Arvokas geologinen muodostuma: edistää luonnon- ja maiseman suojelua			

Vaikutuksen arviointi:

Kaavaratkaisu ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Natura 2000 -alueella suojeltavia luontotyyppisiä tai lajeja. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita.

Kohde sijaitsee maakuntakaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Vuorisenvuori

Yleistä:

Luonnonarvoiltaan arvokas kallioalue. Alueen itäpuolella on valtakunnalliseen harjunsuojeluohjelmaan kuuluva Luotokangas.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Seutukaava: MU -alue

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Valkoinen alue

Alueen itäpuolella on arvokas geologinen muodostuma

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
Arvokas geologinen muodostuma: edistää luonnon- ja maiseman suojelua			

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Kohde sijaitsee maakuntakaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Mustalammen metsä

Yleistä:

Etelä-Suomen oloissa merkittävä vanhan metsän alue. Huomattavan vanhaa puustoa on sekä kangasmaalla että korpisoistumisissa. Alueella on myös edustavia ja hyvin säilyneitä kalliojyrkänteitä.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Seutukaavan ohjeellinen kaasulinja ei enää osoiteta
Suojelukohde ei osoitettu seutukaavassa

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
-	-	-	-

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Kohde sijaitsee maakuntakaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Raideliikenteen yhteystarvemerkinän vaikutukset: katso ”Liikenteen ja teknisen huollon merkinnät”

Riitahuusinpelto

Yleistä:

Viljelykäytöstä poistettu pelto. Pelto on pitkälle umpeenkasvanut ja pensoittunut. Erityisesti suojeltavan lajin elinympäristöä.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Suojelukohde ei osoitettu seutukaavassa

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Valkoinen alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
-	-	-	-

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Kohde sijaitsee maakuntakaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

*Virojoki**Yleistä:*

Irojoen Uudensillankosken koskijakso yhteensä noin 900 metrin matkalla maantien 3831 sillan molemmin puolin. Luontodirektiiviin kuuluvan kirjojokikorenon tärkeä elinalue.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Seutukaava: Suojelukohde ei osoitettu

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Valkoinen alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
-	-	-	-

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Kohde sijaitsee maakuntakaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Valkmusa

Yleistä:

Kansallispuisto. Valkmusa on kansainvälisesti merkittävä, laaja ja hyvin kehittynyt eteläisen rannikkoalueen keidassuoyhdistymätyyppi. Alueen länsipuoleinen Munasuo on Suomen laajin ja arvokkain laakiokeidas.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Ei merkittäviä muutoksia

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Viheryhteystarvemerkinä Munasuo-Koivuvuikki, Munasuo-Kananiemensuo

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
Viheryhteystarvemerkinä luo ekologisen yhteyden idästä lanteen.			
	Viheryhteystarvemerkinä voi lisätä kävijöiden määrää	Kävijävirtojen ohjaaminen ja keskittäminen Kananiemensuon alueelle (luontopolku yms.)	Kansallispuiston käyttö- ja hoitosuunnitelma
Olemassa oleva sähkölinja ei osoiteta			

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Viheryhteystarvemerkinän avulla luodaan viheryhteys Itä-Uudenmaan laajoille ja yhtenäisille metsäalueille. Viheryhteys vaikuttaa myönteisesti lajien liikkumismahdollisuuksiin. Viheryhteyttä ei tule kehittää merkittäväksi virkistyskäytäväksi koska kansallispuiston länsipuoleinen Munasuon alue on tarkoitus säilyttää käyttö- ja hoitosuunnitelman mukaisesti mahdollisimman erämaa-kaltaisena.

Maastossa vielä olemassa oleva sähkölinja ei osoiteta kaavassa, joten verkoston uudistamisessa tulee sähkölinja sijoittaa kansallispuiston ulkopuolelle. Tämä vaikuttaa kansallispuiston maisemakuvaan myönteisesti.

Koukkusaari

Yleistä:

Koukkusaari on geologisesti, maisemallisesti ja moninaiskäytön kannalta merkittävä Itämeren harjusaari ja harjujakson osa. Alueella on jokseenkin luonnontilaista harjumetsää, arvokkaita hiekka- ja kivikkorantoja sekä monipuolisia vedenalaisia ympäristöjä.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Seutukaava: osoitettu vain SH -aluemerkinnällä (Harjujen suojelualue)

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Arvokas pohjavesialue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
Pohjavesialue: edistää vesien suojelua			

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Santaniemenselkä-Tyyslahti

Yleistä:

Santaniemenselkä-Tyyslahti käsittää Kymijoen Pyhtään sivuhaaran suiston, sen edustalla olevan Tyyslahden sekä Skagsandenin harjuselänteen itäpuolella olevan Santaniemenselän.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Maakuntakaavassa osoitetaan matkailun ja virkistyksen kehittämisen kohdealue.
Maakuntakaavassa osoitetaan MU alue kohteen eteläosassa.
Maakuntakaavassa osoitetaan melontareitti

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Matkailun ja virkistyksen kehittämisen kohdealue.
MU alue
Valkoinen alue
Pohjavesialue
Arvokas geologinen muodostuma, kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue
Retkeilykohteet

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
	Matkailun ja virkistyksen kehittämisen kohdealue: Lisääntyvän ulkoilu- ja virkistyskäytön aiheuttamat muutokset ja häiriöt	Alueella liikkumisen ohjaaminen, valvonta ja tarvittaessa rajoittaminen. Reitistön kehittäminen. MU ja V alueen osoittaminen lähialueella	Kuntatason suunnitelmat Rakennuslupaharkinta Luontomatkaailukeskuksen suunnittelu, maakuntakaavan ratkaisujen toteuttaminen V - ja MU alueiden osalta
MU alue kohteen eteläosassa ohjaa kävijävirrat			
Kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue, pohjavesialue, geol. muodostuma, pohjavesialue: edistää luonnon- ja maisemansuojelua			
	Melontareitti: Lisääntyvän ulkoilu- ja virkistyskäytön aiheuttamat muutokset ja häiriöt	Alueella liikkumisen ohjaaminen (toteutettu), valvonta ja tarvittaessa rajoittaminen MU ja V alueen osoittaminen lähialueella	Ylimaakunnalliset reitit Hoito- ja käyttösuunnitelma maakuntakaavan ratkaisujen toteuttaminen

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin.

Matkailun- ja virkistyksen kehittämistä kohdealueen sisällä on mahdollista kehittää merkittävästi matkailutoimintana. Lisääntyvän ulkoilu- ja virkistyskäytön aiheuttamat muutokset ja häiriöt luontoon ovat mahdollisia matkailualueen läheisyydessä kävijämäärän kasvaessa merkittävästi. Kaavaratkaisulla mahdollistetaan kuitenkin matkailijoiden ja muu kävijöiden virrat niin, ettei Natura 2000 -kohteelle aiheudu merkittävää haittaa. Munapirtin alueelle (mahdollisen uuden luontomatkaailukeskuksen alueelle) on osoitettu maakuntakaavaan kaksi virkistysaluetta sekä laaja MU -alue. Matkailutoimintaa ei sijoiteta Natura 2000 -kohteen läheisyyteen.

Natura 2000 -kohteen läpi on osoitettu ylilimaakunnallinen melontareitti. Reitti kulkee aiemmin luodun ja olemassa olevaa veneväylää pitkin. Suojelualueen ulkopuolelle on osoitettu rantautumispaikkoja ja virkistysalueita kävijävirtojen ohjaamiseksi. Veneretkeilyä on harrastettu alueella jo pitkään, joten kaavaratkaisu ei aiheuta uusia paineita.

Avoim kulttuurimaisema on monille lintulajeille tärkeää elinympäristöä ja ruokailualueita, joten arvokas maisema-alue merkittävä vaikuttaa kohteen linnustoon myönteisesti.

Kohde sijaitsee osittain maakuntakaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Järvi Taipale

Yleistä:

Geologisesti erittäin merkittävä, maisemallisesti, biologisesti ja monikäytön kannalta merkittävä harjualue. Luokiteltu valtakunnallisesti arvokkaisiin harjualueisiin.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Seutukaava: MH alue

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Arvokas geologinen muodostuma
Pohjavesialue
Turvetuotannon alue
Valkoinen alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
	Turvetuotannon alue: kohteen ulkopuolella / ei vaikuta harjuluontoarvoihin.		
Pohjavesialue, Arvokas geologinen muodostuma: edistää luonnonmaiseman ja vesien suojelua.			

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Lähiympäristön turvetuotanto ei vaikuta merkittävästi harjuluonnon luontoarvoihin.

Aluetta käytetään puolustusvoimien harjoitus- ja ampumatoimintaan sekä sotilaalliseen rakentamiseen. Alueella on puolustusvoimien toimintaan liittyviä rakenteita ja laitteita. Alueen suojelu ei rajoita puolustusvoimien toimintaa ja sen kehittämistä. Ympäristönsuojelulain selvilläolo- ja selvitysohjeiden mukaan puolustusvoimien on oltava selvillä toiminnan ympäristövaikutuksista ja -riskeistä sekä mahdollisuuksista vähentää haitallisia vaikutuksia mm. Natura 2000 -kohteille. Puolustusvoimien periaatteisiin kuuluu, että suojelualueet merkitään sekä harjoituskarttaan että erityiseen ympäristönsuojelukarttaan. Harjoitusalueita valittaessa käytetään hyväksi ympäristöviranomaisten tietoja luonnon- ja vesien suojelu- ja tärkeistä pohjavesialueista.

Repovesi

Yleistä:

Kansallispuiston alue. Erämaakaltainen metsä-, kallio- ja järvalue. Vesistön puhtaus, hyvin säilynyt luonnontilaisuus ja tyypillinen suomalainen järviluonto ovat perustana Repoveden luonnonsuojelulliselle arvolle. Sillä on arvoa myös retkeily- ja virkistysalueena.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Seutukaava: SL

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Puolustusvoimien alueet; Meluvyöhyke; MU alue; V alue; Matkailupalvelujen kohde
Ylimaakunnalliset reitit; Arvokas pintavesialue; Valkoinen alue

Arvioidut vaikutukset:

Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin	Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin	Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia	Keinojen toteutuminen
	Puolustusvoimien toiminta: meluhaitta, liikenne, leiri ja ampumatoiminta yms.	Suojeluviranomaisten ja puolustusvoimien välinen yhteistyö	Ympäristönsuojelumääräykset harjoitusjoukoille Hoito- ja käyttösuunnitelma
	Meluvyöhyke: meluhaitta, liikenne, leiri ja ampumatoiminta yms.	Harjoituskäytäntöjen kehittäminen, viranomaisyhteistyö, suojeluviranomaisten ja puolustusvoimien väliset käytösopimukset	Ympäristönsuojelumääräykset harjoitusjoukoille Hoito- ja käyttösuunnitelma
Puolustusvoimien alueet (kulkeminen on rajoitettu)			
MU -alue: kävijäohjaus			
	Matkailupalvelujen kohde	Alueella liikkumisen ohjaaminen (toteutettu)	Hoito- ja käyttösuunnitelma kuntatason suunnitelmat / rakentamishojaus
	Reitit: Lisääntyvän ulkoilu- ja virkistyskäytön aiheuttamat muutokset ja häiriöt	Alueella liikkumisen ohjaaminen (toteutettu), valvonta ja tarvittaessa rajoittaminen MU ja V alueen osoittaminen lähialueella	Ylimaakunnalliset reitit Hoito- ja käyttösuunnitelma maakuntakaavan ratkaisut
Arvokas pintavesialue: velvoittaa kiinnittämään erityistä huomiota vesien suojeluun			

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä uusia suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Repoveden Natura 2000 -alueen käyttöä ohjataan Metsähallituksen laatimalla hoito- ja käyttösuunnitelmalla⁶. Maakuntakaavan ratkaisut ovat sekä puolustusvoimien toiminnan että virkistyskäytön osalta hoito- ja käyttösuunnitelman mukaisesti ja eivät heikennä Natura 2000 -kohteen luontoarvoja.

Repoveden kansallispuistoympäristön laajat puolustusvoimien alueet ovat muulta maankäytöltä suljettuina alueina edesauttaneet luonnonympäristön säilymistä. Puolustusvoimilla on alueita, joilla kulkeminen on rajoitettu. Puolustusvoimien meluvaikutukset ovat sen sijaan merkittävät. Toiminta vaikuttaa kielteisesti

⁶ Repoveden kansallispuiston ja Aarnikotkan metsän luonnonsuojelun hoito- ja käyttösuunnitelma, Metsähallitus 2004

virikistykseen ja matkailuun ja mahdollisesti myös luontoon. Puolustusvoimien toiminta on kuitenkin jo jatkunut pitkään, joten kaavaratkaisu ei tuo alueelle merkittäviä täysin uusia ympäristöpaineita.

Ympäristölainsäädäntö koskee myös puolustusvoimia. Ympäristönsuojelulain selvilläolovelvollisuuden mukaan puolustusvoimien on oltava selvillä toiminnan ympäristövaikutuksista ja -riskeistä sekä mahdollisuuksista vähentää haitallisia vaikutuksia mm. Natura 2000 -kohteille.

Puolustusvoimien periaatteisiin kuuluu, että suojelualueet merkitään sekä harjoituskarttaan että erityiseen ympäristönsuojelukarttaan. Harjoitusalueita valittaessa käytetään hyväksi ympäristöviranomaisten tietoja luonnonsuojelu- ja tärkeistä pohjavesialueista. Harjoitusalueen suojeltavat muinaismuisto- ja kulttuurikohteet, vedenottamot, kaivot ja lähteet selvitetään alueviranomaisten ja maanomistajien avulla. Luonnonsuojelun kannalta tärkeitä alueita ei käytetä harjoitusalueina.

Matkailutoimintojen alue on osoitettu lähelle kansallispuistoa (Orilampi). Matkailukeskuksen lähiympäristöön ja Natura 2000- kohteen ulkopuolelle on osoitettu kävijävirtojen ohjaamiseksi laajoja virkistys- ja ulkoilualueita sekä reittejä.

Arvokas pintavesialue velvoittaa kiinnittämään erityistä huomiota vesien suojeluun ja vaikuttaa myönteisesti veden laatuun.

Selänpään-, Anttilan- ja Hevosojankangas

Yleistä:

Selänpään delta on laaja, maisemallisesti erottuva, toiseen Salpausselkään kuuluva delta-alue. Alue käsittää osia Selänpäänkankaan, Anttilankankaan ja Hevosojankankaan harjualueista. Harjumuodostumalle on luonteenomaista edustavat suppa-alueet sekä monipuoliset kangasmetsätyypit.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Puolustusvoima-alueen laajennus, meluvyöhyke
Vuohijärven taajamatoimintojen alue on kavennettu

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Puolustusvoimien alueet; meluvyöhyke;
Yliimaakunnalliset reitit; taajamatoimintojen alue
Pohjavesialue,
Arvokas geologinen muodostuma
Yhdyskuntateknisen huollon alue (vesihuolto); valkoinen alue
Taajamatoimintojen alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
	Puolustusvoimien toiminta: meluhaitta, liikenne, leiri ja ampumatoiminta yms.	Harjoituskäytäntöjen kehittäminen. Viranomaisyhteistyö Ympäristönsuojelumääräykset harjoitusjoukoille	Ympäristönsuojelumääräykset harjoitusjoukoille Suojeluviranomaisten ja puolustusvoimien väliset käyttö sopimukset
	Reitit: Lisääntyvän ulkoilu- ja virkistyskäytön aiheuttamat muutokset ja häiriöt	Alueella liikkumisen ohjaaminen (toteutettu)	Yliimaakunnalliset reitit
Yhdyskuntateknisen huollon alue säilytetään mahdollisimman luonnontilaisena.			
	Taajamatoimintojen kasvu: lisääntyvä rakentaminen Natura-alueen läheisyyteen.	Rakentamisen ohjaus ja mitoitus, Häjä-asutuksen estäminen Lähivirkistysalueiden, puistojen ja muiden viheralueiden perustaminen kuntakaavoitustasolla Riittävien puskurivyöhykkeiden jättäminen rakennettujen ja suojelualueiden väliin vesisuojelun toimenpiteet	Kuntatason suunnitelmat kaavat Rakennuslupaharkinta Ympäristölainsäädäntö

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Ympäristöhallinnon Natura 2000 -kohteiden aluekuvauksen mukaan, alueen suojelu ei rajoita puolustusvoimien toimintaa ja sen kehittämistä. Ympäristölainsäädäntö koskee myös puolustusvoimia. Ympäristönsuojelulain selvilläolovelvollisuuden mukaan puolustusvoimien on oltava selvillä toiminnan

ympäristövaikutuksista ja -riskeistä sekä mahdollisuuksista vähentää haitallisia vaikutuksia mm. Natura 2000 -kohteille.

Puolustusvoimien periaatteisiin kuuluu, että suojelualueet merkitään sekä harjoituskarttaan että erityiseen ympäristösuojelukarttaan. Harjoitusalueita valittaessa käytetään hyväksi ympäristöviranomaisten tietoja luonnonsuojelu- ja tärkeistä pohjavesialueista. Harjoitusalueen suojeltavat muinaismuisto- ja kulttuurikohteet, vedenottamot, kaivot ja lähteet selvitetään alueviranomaisten ja maanomistajien avulla. Luonnonsuojelun kannalta tärkeitä alueita ei käytetä harjoitusalueina.

Natura 2000 -kohteella sijaitsevat kaksi pohjavedenotto- ja imetysalueita (Halisenromput, Hurpu). Em. yhdyskuntateknisen huollon aluevaraukset eivät vaikuta kielteisesti Natura 2000 -kohteiden luontoarvoihin. Vedenotto toiminta ei vaikutta merkittävästi niihin luontoarvoihin, joiden takia alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Jotta vedenlaatu voidaan turvata, tulee uudet toiminnot suunnata pohjavesialueen ja vedenottoalueiden ulkopuolelle. Pohjavedenotto- ja imetysalueita säilytetään mahdollisimman luonnontilaisena.

Taajamatoimintojen alue sijoittuu Natura 2000 -kohteen läheisyyteen (Vuohijärven kylä). Verrattuna seutukaavaan, taajamatoimintojen alue on kavennettu. Entiselle taajamatoimintojen alueelle osoitetaan yhdyskuntateknisen huollon alue (pohjavedenotto- ja imetysalueita). Kaavaratkaisu vaikuttaa siihen, että rakennustoimintaa ja uudet toiminnot suunnataan vedenottoalueiden ulkopuolelle. Pohjavedenotto- ja imetysalueita on tarkoitus säilyttää mahdollisimman luonnontilaisena. Vaikka em. kaavaratkaisun ensisijainen tavoite liittyy pohjavesien suojeluun ja talousveden saantiin, ovat vaikutukset myös Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin myönteisiä. Taajama-alueen ja Natura 2000 -kohteen väliin sijoittuu rakenteellinen ”suojavyöhyke”.

Alueen pohjavesivarannot ovat erittäin runsaat, ja pohjaveden muodostamispotentiaali on suuri. Myös kasvava vedenotto voi suoritta kestäväällä pohjalla. Pohjavesiolosuhteet on tutkittu mm. Selänpään ja Okanniemen pohjavesialueiden suojelusuunnitelman yhteydessä (Kaakkois-Suomen ympäristökeskus 2001).

Imeytystoimintaa ja vedenottoa vaikuttaa jokseenkin alueen vesitalouteen. On kuitenkin erittäin epätodennäköistä, että kohteen arvokkaat lähdealueet kuivuisivat vedenoton seurauksena.

Hirvenpäänsuo

Yleistä:

Hirvenpäänsuo on lähes luonnontilainen laaja kohosuo. Aluetta käytetään puolustusvoimien harjoitus- ja ampumatoimintaan sekä sotilaalliseen rakentamiseen. Alueella on puolustusvoimien toimintaan liittyviä rakenteita ja laitteita.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Puolustusvoimien alueet
Arvokas pintavesialue
Vaellusreitti
Valkoinen alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
	Puolustusvoimien toiminta: meluhaitta, liikenne, leiri ja ampumatoiminta yms.	Harjoituskäytäntöjen kehittäminen Suojeluviranomaisten ja puolustusvoimien väliset käyttö sopimukset	Hoito- ja käyttösuunnitelma Ympäristönsuojelumääräykset harjoitusjoukoille
	Meluvyöhyke: meluhaitta, liikenne, leiri ja ampumatoiminta yms.	Suojeluviranomaisten ja puolustusvoimien väliset käyttö sopimukset ja yhteistyö	Hoito- ja käyttösuunnitelma
Puolustusvoimien alueet (kulkeminen on rajoitettu)			
	Reitit: Lisääntyvän ulkoilu- ja virkistyskäytön aiheuttamat muutokset ja häiriöt	Alueella liikkumisen ohjaaminen (toteutettu), valvonta ja tarvittaessa rajoittaminen MU ja V alueen osoittaminen lähialueella	Ylimaakunnalliset reitit Hoito- ja käyttösuunnitelma maakuntakaavan ratkaisut
Arvokas pintavesialue: velvoittaa kiinnittämään erityistä huomiota vesien suojeluun			

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Repoveden kansallispuistoympäristön laajat puolustusvoimien alueet ovat muulta maankäytöltä suljettuina alueina edesauttaneet luonnonympäristön säilymistä. Toimintaan liittyy alueita, jolla kulkeminen on rajoitettu. Puolustusvoimien meluvaikutukset ovat merkittävät. Toiminta vaikuttaa kielteisesti virkistykseen ja matkailuun ja luontoon. Puolustusvoimien toiminta on kuitenkin jo jatkunut pitkään, joten kaavaratkaisu ei tuo alueelle merkittäviä uusia ympäristö paineita.

Arvokas pintavesialue velvoittaa kiinnittämään erityistä huomiota vesien suojeluun ja vaikuttaa myönteisesti veden laatuun.

Kohde sijaitsee osittain maakuntakaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Somuranmäki

Yleistä:

Pitkän kalliojyrkänten halkaisema kuusivaltainen vanha metsä. Runsaiden iäkkäiden lehtipuiden ja osin havupuiden ansiosta alue on aarnimetsämäinen ja suosii aarnimetsälajistoa.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Suojelukohde ei osoitettu seutukaavassa

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Valkoinen alue

Ylimaakunnallinen patikointireitti kohden pohjoisosassa

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
	Patikointireitti (kulkee alueen ulkopuolella)	Kävijäohjaus Alueella liikkumisen ohjaaminen (toteutettu).	Ylimaakunnalliset reitti-hanke

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Vaellukseen perustuva virkistyskäyttö ei aiheuta merkittävästi niitä luontoarvoja joita varten Natura 2000 -kohde on perustettu. Vaellusreitti on perustettu erillishankkeen yhteydessä ja se kulkee suojelukohteen ulkopuolella. Suojelukohteen lähelle ei sijoitettu taukopaikkoja jne., jotka voisivat kasvattaa alueella oleskelevien kävijöiden määrää merkittävästi ja lisätä muita paineita suojelukohteelle. Ylimaakunnallisten reittien varrelle on ositettu MU ja V -alueita suojelukohteiden ulkopuolella.

Kohde sijaitsee osittain maakuntakaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Vuohiniemen metsä

Yleistä:

Alue on pienestä koostaan huolimatta Kaakkois-Suomen arvokkaimpia aarniometsäkohteita.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Suojelukohde ei osoitettu seutukaavassa

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Valkoinen alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
-	-	-	-

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Kohde sijaitsee osittain maakuntakaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Hevosoja-Kääpälän letto

Yleistä:

Pieni lähteikköalue, jota ympäröi puustoltaan korpimainen kuusivaltainen sekametsä. Uhanalaisen kasvilajin ainoita kasvupaikkoja Kaakkois-Suomessa.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Ei ole

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Puolustusvoimien alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
	Puolustusvoimien toiminta: meluhaitta, liikenne, leiri ja ampumatoiminta yms.	Uhanalaisen lajin kasvupaikan huomioiminen Harjoituskäytäntöjen kehittäminen. Ympäristönsuojelumääräykset harjoitusjoukoille	Suojeluviranomaisten ja puolustusvoimien väliset käyttösopimukset ja yhteistyö Ympäristönsuojelumääräykset harjoitusjoukoille

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Ympäristölainsäädäntö koskee myös puolustusvoimia. Ympäristönsuojelulain selvilläolovelvollisuuden mukaan puolustusvoimien on oltava selvillä toiminnan ympäristövaikutuksista ja -riskeistä sekä mahdollisuuksista vähentää haitallisia vaikutuksia mm. Natura 2000 -kohteille.

Puolustusvoimien periaatteisiin kuuluu, että suojelualueet merkitään sekä harjoituskarttaan että erityiseen ympäristönsuojelukarttaan. Harjoitusalueita valittaessa käytetään hyväksi ympäristöviranomaisten tietoja luonnonsuojelu- ja tärkeistä pohjavesialueista. Harjoitusalueen suojeltavat muinaismuisto- ja kulttuurikohteet, vedenottamot, kaivot ja lähteet selvitetään alueviranomaisten ja maanomistajien avulla. Luonnonsuojelun kannalta tärkeitä alueita ei käytetä harjoitusalueina.

Matinlampi**Yleistä:**

Pienestä koostaan huolimatta kasvistollisesti arvokas korpialue. Alueella kasvaa kaksi uhanalaista sammallajaa

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

ei ole

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

MU -alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
	MU alue	kävijäohjaus Alueella liikkumisen ohjaaminen (toteutettu),	ylimaakunnalliset reitti-hanke

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Matkailutoimintojen alue on osoitettu lähelle kansallispuistoa (Orilampi). Matkailukeskuksen lähiympäristöön ja Natura 2000 -kohteen ulkopuolelle on osoitettu kävijävirtojen ohjaamiseksi laajoja virkistys- ja ulkoilualueita.

Onkamaanjärvi-Haudansyvä

Yleistä:

Arvokas lintuvesi. Onkamaanjärvi on valuma-alueeltaan pieni Onkamaanjoen latvajärvi. Järvi on aiemman pinnanlaskun myötä umpeenkasvamassa.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Pieni MU- alue kohteen eteläosassa ei enää osoiteta

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue
Pohjavesi-alue
Puolustusvoimien alue
Kylä-alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
Kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue (ominaismerkintä): Avoin kulttuurimaisema on monille lintulajeille tärkeää elinympäristö ja ruokailualueita			
Pohjavesi-alue			
	Kylä-alue: Lisääntyvän ulkoilukäytön aiheuttamat muutokset. Vesiensuojelu	Liikkumisen ohjaaminen vesisuojelun toimet	Ympäristönsuojelulaki
	Puolustusvoimien alue	Harjoituskäytäntöjen kehittäminen. Ympäristönsuojelumääräykset harjoitusjoukoille	Suojeluviranomaisten ja puolustusvoimien väliset käyttö sopimukset ja yhteistyö Ympäristönsuojelumääräykset harjoitusjoukoille

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Pohjavesialuumerkintä ja kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeä aluumerkintä vaikuttaa kohteen luonnonarvoihin mahdollisesti myönteisesti, koska se velvoittaa ympäristöarvojen erityistä huomioon ottamista suojelualueen vaikutusalueella.

Puolustusvoimien alueet ovat kaukana suojelualueista, joten puolustusvoimien toiminnan vaikutukset alueelle ovat vähäiset. Ympäristölainsäädäntö koskee myös puolustusvoimia. Ympäristönsuojelulain selvilläolovelvollisuuden mukaan puolustusvoimien on oltava selvillä toiminnan ympäristövaikutuksista ja -riskeistä sekä mahdollisuuksista vähentää haitallisia vaikutuksia mm. Natura 2000 -kohteille. Puolustusvoimien periaatteisiin kuuluu, että suojelualueet merkitään sekä harjoituskarttaan että erityiseen ympäristönsuojelukarttaan. Harjoitusalueita valittaessa käytetään hyväksi ympäristöviranomaisten tietoja luonnonuojelu- ja tärkeistä pohjavesialueista.

Onkamaan kylä sijaitsee Natura 2000 -kohteen itäosassa. Asumisen ja kylätoiminnan vaikutukset lintuedelle ovat vähäiset. Kylä-alueen merkittävä kasvu on epätodennäköistä. Mikäli kylä kasvaa merkittävästi, tulee lisääntyvän ulkoilukäytön kielteiset vaikutukset estää ohjamaalla kävijöitä. Asumisen vesienkäsittelyn lainsäädölliset vaatimukset ovat tiukentuneet. Kiinteistön jätevesijärjestelmä täytyy saada lainsäädännön vaatimusten mukaiseksi 1.1.2014 mennessä. Tämä vähentää vesistöjen kuormitusta.

Rajasuo

Yleistä:

Rajasuo on korkeiden kallioiden rajaama yhtenäinen, melko karu, pääosin puuton, keidas- ja aapasuoalue. Suoalue on myös merkittävä lintukohde.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

ei ole

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Valkoinen alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
-	-	-	-

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Kohde sijaitsee maakuntakaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Aluetta käytetään ajoittain puolustusvoimien toimintaan ja suojelualueen läheisyydessä tapahtuvan puolustusvoimien toiminnan vaikutukset voivat ulottua suojelualueelle. Toiminta ei heikennä merkittävästi kohteen luonnonarvoja ja puolustusvoimien alueita ei osoiteta kaavassa.

Ympäristölainsäädäntö koskee myös puolustusvoimia. Ympäristönsuojelulain selvilläolo- ja toimintavarmuuden mukaan puolustusvoimien on oltava selvillä toiminnan ympäristövaikutuksista ja -riskeistä sekä mahdollisuuksista vähentää haitallisia vaikutuksia mm. Natura 2000 -kohteille.

Sikovuori

Yleistä:

Useamman jyrkännevuoren muodostama lähes yhtenäinen kallioalue Merkjärven eteläpuolella. Alueella sijaitsee myös luonnontilainen Sahaojan puro sekä Sahaojan varressa oleva Kyijymäen puronvarsilehto.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Seutukaavan MU -alue on osoitettu maakuntakaavaan MY -alueeksi

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

MY -alue
Arvokas geologinen muodostuma
Valkoinen alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
MY -alue: edistää viheryhteyden muodostamista.			
Arvokas geologinen muodostuma: edistää luonnon- ja maiseman suojelua			

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

MY- merkinnällä vaalitaan luonnon monimuotoisuutta myös Natura 2000 -alueen ulkopuolella ja tuetaan luonnonympäristön kestävää käyttöä. MY -alueiden avulla edistetään toimivan viherverkoston luomista tai säilymistä. Sikovuori sijoittuu laajaan viheryhteysvyöhykkeeseen joka ulvottu Itämereltä Saimaaseen asti.

MY- merkintä voi maa- ja metsätaloudessa ohjata tukirahoituksen kohdentamista Natura kohteen läheisyyteen. Alueille voidaan kohdentaa myös muita vapaaehtoisuuteen perustuvia suojeluhankkeita, kuten METSO -ohjelman toimenpiteitä. MY -alueen sisällä ei osoiteta maa-aineisten otto alueita. Tämä vaikuttaa Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin myönteisesti.

Kohde sijaitsee osittain maakuntakaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Korkiavuori

Yleistä:

Luonnonarvoiltaan erittäin arvokas kallioalue. Maisemiltaan ja kasvillisuudeltaan arvokas kohde. Uhanalaisen hietaneilikan kasvupaikka.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Suojelukohde ei osoitettu seutukaavassa
Seutukaavan MU -alue on osoitettu maakuntakaavaan MY -alueeksi

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

MY -alue
Pohjavesialue
Valkoinen alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
MY- alue: edistää viheryhteyden muodostamista			
Pohjavesialue: edistää vesien suojelua			

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

MY- merkinnällä vaalitaan luonnon monimuotoisuutta myös Natura 2000 -alueen ulkopuolella ja tuetaan luonnonympäristön kestävää käyttöä. MY -alueiden avulla edistetään toimivan viherverkoston luomista tai säilymistä. Korkiavuori sijoittuu laajaan viheryhteydsvyöhykkeeseen joka ulottuu Itämereltä Saimaaseen asti.

MY- merkintä voi maa- ja metsätaloudessa ohjata tukirahoituksen kohdentamista Natura kohteen läheisyyteen, Alueille voidaan kohdentaa myös muita vapaaehtoisuuteen perustuvia suojeluhankkeita, kuten METSO -ohjelman toimenpiteitä. MY -alueen sisällä ei osoiteta maa-aineisten otto alueita. Tämä vaikuttaa Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin myönteisesti.

Kohde sijaitsee osittain maakuntakaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Pohjavesialuumerkintä ei vaikutta välittömästi ja merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin (kallioluonto).

Kirkon-Vilkkiläntura

Yleistä:

Kirkon-Vilkkiläntura on valuma-alueeltaan pienehkö matala merenlahti Virolahden kirkonkylän itäpuolella. Lahti on yhteydessä mereen kahden kapean salmen kautta. Melko pienestä koostaan huolimatta lahti on poikkeuksellisen arvokas lintuvesi. Alueelle on laadittu hoito- ja käyttösuunnitelma.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Seutukaavan MU -alue on osoitettu maakuntakaavaan MY/s -alueeksi

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue

Arvokas geologinen muodostuma

Arvokas pohjavesialue

Retkeilykohde, matkailukohde

Ylimaakunnallinen melontareitti

Kylä-alue, Valkoinen alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
MY/s alue: viheryhteys ja suojavyöhyke Kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue (ominaismerkintä): Avoin kulttuurimaisema on monille lintulajeille tärkeää elinympäristö ja ruokailualueita Pohjavesialue: edistää vesien suojelua			
	Ylimaakunnallinen melontareitti, retkeilykohde, matkailukohde	Kävijäohjaus	Ylimaakunnalliset reitit- hanke Kohteen hoito- ja käyttösuunnitelma
	Kylä-alue	Kävijäohjaus Rakennusvalvonta	Rakennuslupaharkinta Kuntatason suunnittelu

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Natura 2000 -kohteelle on laadittu hoito- ja käyttösuunnitelma⁷. Ohjaamaton virkistyskäyttö on haitannut aikaisemmin jonkin verran vesilintujen pesintää. Uudet rakenteet (esim. lankkupolku, lintutorni) ohjaavat nykyään entistä paremmin virkistyskäyttöä soveliaalle alueelle. Maakuntakaavan ratkaisut tukevat kävijäohjaustavoitteita. Ylimaakunnallisen melontareitin ja retkeilyalueen osoittaminen ei ole ristiriidassa alueen hoito- ja käyttösuunnitelman kanssa. Matkailukohteen aiheuttamat kävijävirrät on mahdollista ohjata (lintumatkailu).

MY -alueen osoittamalla pyritään vaalimaan rakentamattomia merenrantavyöhykkeitä suojelukohteen lähellä. MY -alue luo suojavyöhykkeen ja muodostaa viheryhteyden merenrannalle.

Kylä-alue on osoitettu Natura 2000 -kohteen itäosassa. Asumisen ja kylätoiminnan vaikutukset lintuedelle ovat vähäiset. Kylä-alueen merkittävä kasvu on epätodennäköistä. Asumisen vesienkäsitteilyn lainsäädölliset

⁷ Kimmo Inki ja Simo Jokinen 2007. Kirkon-Vilkkilänturan hoito- ja käyttösuunnitelma. Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen raportteja 4 | 2007

vaatimukset ovat tiukentuneet. Kiinteistön jätevesijärjestelmä täytyy saada lainsäädännön vaatimusten mukaiseksi 1.1.2014 mennessä. Tämä vähentää vesistöjen kuormitusta. Kohde sijaitsee osittain maakuntakaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Saunasuon metsä

Yleistä:

Saunasuon metsä on Suuren Pihlajalammen länsipuolella sijaitseva pieni lehtomaisen kankaan vanha metsä.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

ei ole

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Valkoinen alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
-	-	-	-

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Kohde sijaitsee maakuntakaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Vilkkilä

Yleistä:

Matalaa, ruovikon ja avovesialueiden mosaiikista koostuvaa merenlahtialuetta Kirkon-Vilkkiläntura Natura 2000 -alueen sisällä.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Seutukaavan MU- alue on osoitettu maakuntakaavaan MY/s -alueeksi

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

*Kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue
Arvokas geologinen muodostuma
Arvokas pohjavesialue
Retkeilykohde
Ylimaakunnallinen melontareitti
Kylä-alue, Valkoinen alue*

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
MY/s -alue: edistää viheryhteyden ja suojavyöhykkeen muodostamista. Kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue, pohjavesialue: edistää maiseman ja vesien suojelua			
	Ylimaakunnallinen melontareitti: lisääntyvä kävijämäärä Retkeilykohde	Kävijäohjaus	Ylimaakunnalliset reitit- hanke Kohteen hoito- ja käyttösuunnitelma
	Kylä- alue	Kävijäohjaus Rakennusvalvonta	Rakennuslupaharkinta Kuntatason suunnittelu

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämissuunnitelmia jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon. Kohde sijaitsee toisen Natura 2000 -kohteen sisällä, joten arvioinnissa esitetyt näkökohdat koskevat suojelualuetta vain välillisesti.

Natura 2000 -kohteelle on laadittu hoito- ja käyttösuunnitelma⁸. Ohjaamaton virkistyskäyttö on haitannut aikaisemmin jonkin verran vesilintujen pesintää. Uusien rakenteiden toivotaan ohjaavan virkistyskäyttöä soveliaalle alueille. Kolsinpohjan lintutorni uusittiin keuhkolla 2005. Lintutornin rakentamisen yhteydessä korjattiin myös tornille vievä lankkupolku, joka on ollut erittäin huonossa kunnossa. Maakuntakaavan ratkaisut tukevat kävijäohjaustavoitteita. Ylimaakunnallisen melontareitin ja retkeilyalueen osoittaminen ei ole ristiriidassa alueen hoito- ja käyttösuunnitelman kanssa. MY -alueen osoittamalla pyritään vaalimaan rakentamattomia merenrantavyöhykkeitä suojelukohteen lähellä. MY -alue luo suojavyöhykkeen ja muodostaa viheryhteyden merenrannalle.

Kylä-alue on osoitettu Natura 2000 -kohteen itäosassa. Asumisen ja kylätoiminnan vaikutukset lintuvedelle ovat vähäiset. Kylä-alueen merkittävä kasvu on epätodennäköistä. Asumisen vesienkäsittelyn lainsäädölliset vaatimukset ovat tiukentuneet. Kiinteistön jätevesijärjestelmä täytyy saada lainsäädännön vaatimusten mukaiseksi 1.1.2014 mennessä. Tämä vähentää vesistöjen kuormitusta.

⁸ Kimmo Inki ja Simo Jokinen 2007. Kirkon-Vilkkilänturan hoito- ja käyttösuunnitelma. Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen raportteja 4 | 2007).

Kohde sijaitsee maakuntakaavan valkoisen alueen lähellä. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Hinkkajärvi

Yleistä:

Ravijoen ja Klamilan välissä sijaitsevan Hinkkajärven suorantainen länsipää. Luontodirektiivin liitteen II ja IV (a) lajeihin kuuluvan isolampisukeltajan tärkeä elinalue.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Suojelukohde ei ole osoitettu seutukaavassa

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Valkoinen alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
-	-	-	-

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Kohde sijaitsee maakuntakaavan valkoisella alueella. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Kaaliaiskorvenvuori**Yleistä:**

Poikkeuksellisen edustava eteläsuomalainen aarnialue

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Etelä-Karjalan maakuntakaavan alue

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Kymenlaakson alue: valkoinen alue

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
-	-	-	-

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Kohde sijaitsee Etelä-Karjalan maakuntakaavan alueella ja se rajautuu Kymenlaaksossa maakuntakaavan valkoiselle alueelle. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Salajärvi-Ryönänlahti

Yleistä:

Urpalanjokeen kuuluvan suuren järvioltaan Väkevänjärven salmi ja sitä kautta järveen yhteydessä oleva, rehevän Salajärven pienempi järvipullistuma. Ryönänlahti on Väkevänjärvestä kuroutunut pieni rehevä lahdenpoukama.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

Etelä-Karjalan maakuntakaavan alue

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Kymenlaakson alue: valkoinen alue
Ylimaakunnallinen polkupyöräreitti

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
-	-	-	-

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Kohde sijaitsee Etelä- Karjalan maakuntakaavan alueella ja se rajautuu Kymenlaaksossa maakuntakaavan valkoiselle alueelle. Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Pyöräreitti kulkee tiellä Natura 2000 -kohteen ulkopuolella.

Kuijärvi-Sonnanen

Yleistä:

Kuijärven-Sonnasen alueella on vanhoja metsiä sekä Kuijärven, Sonnasen ja Saarijärven lisäksi pieniä järviä, harjumuodostumia ja niihin liittyviä pieniä suppalampia. Kuijärvi ympäristöineen sijaitsee naapurimaakunnan alueella. Natura 2000 -kohteen eteläiset osat, kuten Sorvalammen ja Kelejärven harju- ja järviympäristöt, sijaitsevat Kymenlaakson puolella.

Keskeisiä muutoksia verrattuna seutukaavaan:

V -alue (laajennettu)
Ylimaakunnalliset reitit

Kaavamerkintöjä kohteen ympäristössä:

Kymenlaakson alue:
Valkoinen alue
Virkistysalue
Ylimaakunnallinen vaellusreitti
Arvokas geologinen muodostuma

Arvioidut vaikutukset:

<i>Mahdolliset myönteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Mahdolliset kielteiset vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin</i>	<i>Keinot ehkäistä tai lieventää kielteisiä vaikutuksia</i>	<i>Keinojen toteutuminen</i>
	V- alue: Matkailutoiminnan kehittämisen seurauksena alueen virkistyskäytön kasvu / maaston kuluminen	Alueella liikkumisen ohjaaminen, valvonta ja tarvittaessa rajoittaminen.	Suojelualuetta koskevat suojelumääräykset Hoito- ja käyttösuunnitelma Kunnallinen retkeilyalue- ja ulkoilureittisuunnittelu (Pääosin toteutettu: Jaalan kunnan ylläpitämä Kelesjärven retkeilyalue / Heisanharjun retkeilyalue)
	Ylimaakunnallinen vaellusreitti	Kävijäohjaus reitille ja V-alueille	Ylimaakunnallinen reitti-hanke Jaalan kunnan ylläpitämä Kelesjärven retkeilyalue

Vaikutuksen arviointi:

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisut eivät vaikuta merkittävästi Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin. Kohteen välittömässä lähiympäristössä ei ole odotettavissa merkittäviä maankäytön muutoksia eikä suunnittelu- tai kehittämispaineita, jotka voisi vaikuttaa kielteisesti alueen elinympäristöihin tai lajistoon.

Kuijärven-Sonnasen Natura 2000 -alueella sijaitsee Jaalan kunnan ylläpitämä Kelesjärven / Heisanharjun retkeilyalue. Kävijävirrat ohjataan olemassa oleville reiteille. Kävijävirrat on mahdollista ohjata myös Natura 2000-kohteen ulkopuolisille alueille. Kohde soveltuu ensisijaisesti omatoimiseen retkeilyyn ja kävijämäärät ovat huomattavasti pienempi kuten esim. Repoveden kansallispuiston alueella. Kuijärvi-Sonnanen Natura 2000 -kohteen sijainti on syrjäinen ja sen läheisyyteen ei osoiteta matkailutoimintojen keskuksia yms.

Natura 2000 -kohteen vaikutuspiiriin on osoitettu *arvokas geologinen muodostuma* -merkintä ja *pohjavesialue* -merkintä. Merkinnät velvoittavat harjuluonnon- / pohjavesiarvojen huomioon ottamista Natura 2000 -kohteen lähiympäristössä.

Maakuntakaavan valkoinen alue ohjaa kuntakaavoitusta osoittamalla, ettei alueelle kohdistu maakuntakaavassa tutkittuja valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia intressejä.

Yhteystarvemerkitöjen vaikutukset Natura 2000 -kohteisiin

Vesiliikenteen yhteystarvemerkitö

Vesiliikenteen yhteystarve-merkinnällä osoitetaan selvitettäväksi Kuusankoskelta Suomenlahdelle ulottuvan vesiliikenteen reitin tarve, toteutettavuus ja ympäristövaikutukset.

Yhteyden sijaintiin ja toteuttamiseen liittyy niin huomattavaa epävarmuutta, ettei ohjeellisen tai vaihtoehtoisen linjauksen osoittaminen ole mahdollista ja ympäristövaikutusten arviointia ei ole mahdollista toteuttaa Natura 2000 -kohdekohtaisesti.

Vesiliikenteen yhteystarve-merkintä vahvistuessaan velvoittaa selvitysten tekoon mm. väylän mahdollisista linjauksista ja sen toteutuksen vaikutuksista Natura 2000 -kohteisiin. Yhteyden mahdollinen rakentaminen tulevaisuudessa edellyttää ympäristövaikutusten arviointia ja mahdollisesti luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisen vaikutusarvioinnin tekemistä yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä.

Jos yhteys toteutettaisiin Kymijoen nykyisellä uomalla, kanavointi vaikuttaisi mahdollisesti merkittävästi kielteisesti Natura 2000 -kohteen luontoarvoihin (Vaikutukset Kymijoki - Natura 2000 -alueelle sekä sen vaikutuspiirissä oleviin järvi- kosteikko- ja suokohteisiin). Vesiyhteys on kuitenkin mahdollista toteuttaa myös nykyisen Kymijoen uoman ulkopuolella, jolloin kielteiset vaikutukset Natura 2000 -kohteille olisivat ehkäistävissä tai merkittävästi lievennettävissä.

Raideliikenteen yhteystarvemerkitö

Merkinnällä osoitetaan ratayhteyden mahdollinen jatko Haminasta itään.

Ratayhteyden sijaintiin ja toteuttamiseen liittyy niin huomattavaa epävarmuutta, ettei ohjeellisen tai vaihtoehtoisen linjauksen osoittaminen ole mahdollista.

Linjauksen sijaintiin ja toteutukseen liittyy niin paljon epävarmuutta, että ympäristövaikutusten arviointia ei ole mahdollista toteuttaa Natura 2000 -kohdekohtaisesti. Haminasta itään on kuitenkin mahdollista löytää useita väyliä, joiden varrella ei ole Natura 2000 -verkostoon kuuluvia kohteita.

Radan mahdollinen rakentaminen tulevaisuudessa edellyttää ympäristövaikutusten arviointia ja mahdollisesti luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisen vaikutusarvioinnin tekemistä yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä.

Kansainvälisen öljyjohdon yhteystarvemerkitö

Yhteyden sijaintiin ja toteuttamiseen liittyy niin huomattavaa epävarmuutta, ettei ohjeellisen tai vaihtoehtoisen linjauksen osoittaminen ole mahdollista.

Linjauksen sijaintiin ja toteutukseen liittyy niin paljon epävarmuutta, että ympäristövaikutusten arviointia ei ole mahdollista toteuttaa Natura 2000 -kohdekohtaisesti. Kaava-alueella on mahdollista löytää useita väyläkäyttäviä, joiden varrella ei ole Natura 2000 -verkostoon kuuluvia kohteita.

Ohjeellisen pääradan vaikutukset Natura 2000 -kohteisiin

Maakuntakaavassa esitetään ohjeellinen ratalinjaus, joka kulkee Kymijoen Natura 2000 -kohteen läpi. Hankkeen toteutumisen vaikutuksia Natura 2000 -kohteeseen on tutkittu mm. Ahvenkosken osayleiskaavan yhteydessä. Ratalinja ylittää Kymijoen osuudella, jossa joen

uoma on mahdollisimman kapea. Siltaratkaisu yms. ratkaisut on mahdollista toteuta niin, että vaikutukset Kymijoen luonnontilaiseen jokireittiin ovat vähäiset.

Rata kulkisi myös Riitinginsuon lähellä, joka on Kymijoen Natura 2000 -kohteen osa-alue. Yleisesti voi arvioida, ettei ratalinja vaikuta merkittävästi suoluontoon. Linjaus on sijoitettu suojelualueen ulkopuolelle, sen eteläpuolelle. Näin olen suoluonnon kannalta keskeinen vesitaloudellinen yhteys ja viheryhteys Kymijoelle ei katkea. Vaikutukset Natura 2000 -kohteelle tulee arvioida yksityiskohtaisemmissa suunnitelmissa hankkeen edetessä.

Maakuntakaavaluonnoksen ja -ehdotuksen välillä tehdyt muutokset

Maakuntakaavaehdotuksessa on huomioitu maakuntakaavaluonnosvaiheessa saatu palaute. Seuraavat maakuntakaavaluonnokseen tehdyt muutokset sijoittuvat Natura- 2000 kohteiden vaikutuspiiriin.

- Rainionmäki ja Sammalsuon pelto: Maa-ainesten ottoalue Rainionmäki ja Sammalsuonpellon Natura 2000 -rajalla on kavennettu.
- Itäisen Suomenlahden saaristo ja vedet: Itäisen Suomenlahden laivaväylien itäisiä vaihtoehtoja ei enää osoiteta.
- Natura 2000 -kohteisiin liittyvä suunnittelumääräys on annettu uusille laivaväylille.
- Valkmusa: Viheryhteystarvemerkintää on laajennettu ja se ulottuu myös Munasuon ja Kananiemensuon väliselle alueelle.
- Rapakivenjärvi: MY -alue on poistettu. Natura 2000 -kohteen ympärille osoitetaan valkoinen alue.
- Lintulahden lomakeskus on osoitettu rm -merkinällä

Ratkaisuilla ei aiheuteta kielteisiä vaikutuksia Natura 2000 -kohteiden luontoarvoihin.